Ազգ
Azg
armenian daily
2 ՅՈՒԼԻՍ 2003 ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ 124(2809)

Մագադանի նահանգապետին սպանողները Հայաստանո՞ւմ են թաքնվում

ՄՈՍԿՎԱ, 1 ՀՈՒԼԻՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Մագադանի մարզի նահանգապետ Վալենտին Ցվետկովի սպանության կասկածով յոթ մարդ հայտարարված են միջազգային հետախուզման մեջ: Այդ մասին այսօր ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ի թղթակցին հաղորդել է մայրաքաղաքի ներքգործգլխվարչության տեղեկատվության վարչության պետ Վալերի Գրիբակինը: Կասկածյալների որոնմամբ զբաղվում են Մոսկվայի հետախուզական վարչության օպերատիվ աշխատողները ներքգործնախարարության գործընկերների հետ համատեղ: Ներքգործգլխվարչությունում հաղորդել են որոնվողների անունները: Դրանք են Սերգեյ Գորդիենկոն, Մարտին Բաբաքյոսյանը, Ալեքսանդր Զախարովը, Յուրի Ռաժկինը, Մասիֆ Ախունզը, Եվգենի Կովալյովը եւ Կոնստանտին Կորշունովը: Հետաքննությունը չի բացառում, որ նրանք կարող են թաքնվել Հայաստանի, Ուկրաինայի եւ Բելառուսի տարածքներում: Կասկածյալների մասին տեղեկատվություն եւ նրանց լուսանկարները ուղարկվել են նաեւ մի շարք այլ երկրների իրավապահ մարմինների: Ավելի վաղ ձերբակալվել էր Մագադանի մարզի նահանգապետի սպանությանը մեղսակից լինելու մեջ կասկածվողներից մեկը՝ Երեւանի բնակիչ Արթուր Անիսիմովը, որին արդեն մեղադրանք է ներկայացվել: Վալենտին Ցվետկովը գնդակահարվել էր անհայտ անձանց կողմից 2002 թվականի հոկտեմբերի 18-ին Մոսկվայի կենտրոնում՝ Արբատում:

ՊԱՀԱՆՋ

Մետրոն անժամկետ գործադուլ է անում

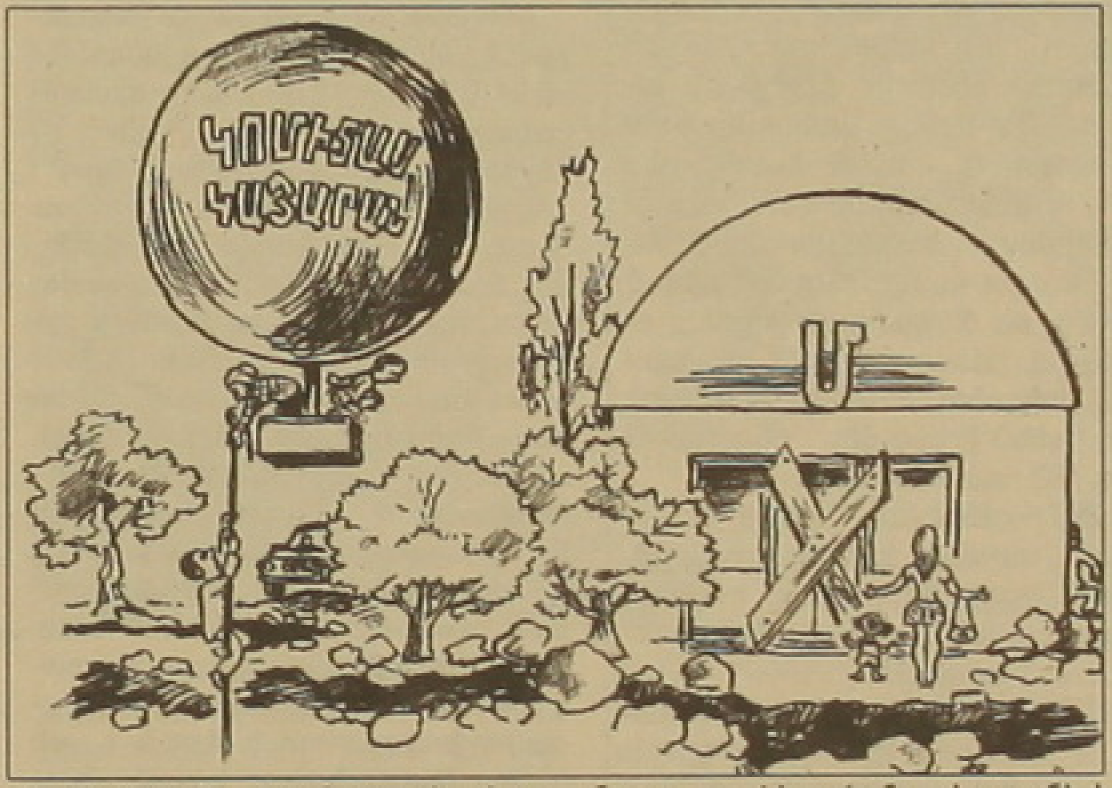

Առավոտյան աշխատանքի եւ այլուր շտապող երեւանցիներին դիմավորեցին մետրոյի փակ դռները: Մեքենավարներն անժամկետ գործադուլ են հայտարարել, պահանջում են աշխատավարձի 100 տոկոսով բարձրացում: «Երեւանի մետրոպոլիտեն» ՓԲԸ լրատվության պատասխանատու Արուս Գեւորգյանից տեղեկացանք, որ ներկա պահին մեքենավարների աշխատավարձն, ըստ կարգերի, տատանվում է 60-90 հազար դրամի սահմաններում:

Ինչպես աշխարհի բոլոր մետրոները, հայկականն էլ եկամտով չի աշխատում: Մեկ ուղեւորի փոխադրման ինքնարժեքը կազմում է 120 դրամ, ուղեվարձը երեք անգամ էժան է: Երթուղայինների գերառատության պայմաններում ամռանը մետրոյով փոխադրվում է օրական միջին հաշվով 28-29 հազար, ուսումնական տարվա սկսվելու հետ՝ 40-50 հազար ուղեւոր: Մեզ հասած տվյալներով, մետրոյի եւ քաղաքապետարանի տրանսպորտի վարչության ներկայացուցիչները երեկ ողջ օրը բանակցում էին գործադուլավորների ղեկավարության հետ:

Ինչեւէ, երեւանցիները մեր կիսանորոգ ու կիսաքանդ փողոցների անհարմարություններն ավելի երկար վայելելու հնարավորություն կունենան:

Տես ➧ էջ 2

Հեյդար Ալիեւի որդի Իլհամ Ալիեւը առաջադրվել է Ադրբեջանի նախագահի թեկնածու

ԲԱՔՈՒ, 1 ՀՈՒԼԻՍ. ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Նախիջեւանի՝ նախագահ Հեյդար Ալիեւի հայրենիքի նախաձեռնող խումբը որոշել է նրա 42-ամյա որդուն՝ Իլհամ Ալիեւին, առաջադրել Ադրբեջանի ղեկավարի պաշտոնի թեկնածու: Նախագահական ընտրություններն այս հանրապետությունում նշանակված են հոկտեմբերի 15-ին:

Ինչպես այսօր հաղորդել են Բաքվի զանգվածային լրատվամիջոցները, մոտ օրերս Իլհամ Ալիեւին նախագահի թեկնածու առաջադրելու մասին փաստաթղթերը կհանձնվեն երկրի Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովին:

Ավելի վաղ՝ հունիսի 23-ին, նախագահի թեկնածու է առաջադրվել պետության գործող ղեկավար Հեյդար Ալիեւը: Նրա թեկնածությունը ԿԸՀ է ներկայացրել «Ենի Ազերբայջան» կառավարող կուսակցությունը, որի ղեկավարը նախագահ Ալիեւն է: Նրա որդին զբաղեցնում է այդ կուսակցության առաջին փոխնախագահի պաշտոնը:

ՆՈՐ ՆՇԱՆԱԿՈՒՄՆԵՐ

Այս երկրում միայն պաշտոնյաներն անգործ չեն մնում

Հիմք ընդունելով «Էներգետիկայի մասին» օրենքը, Նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանը հուլիսի 1-ին հրամանագիր է ստորագրել ՀՀ էներգետիկայի կարգավորող հանձնաժողովի նախագահ Վարդան Մովսիսյանի լիազորությունների դադարեցման մասին:

Նույն օրը Ռոբերտ Քոչարյանը հրամանագրեր է ստորագրել Ռոբերտ Նազարյանին ՀՀ բնական մենաշնորհների կարգավորման հանձնաժողովի նախագահ նշանակելու մասին՝ հինգ տարի պաշտոնավարման ժամկետով, ազատելով նրան Երեւանի քաղաքապետի պաշտոնից:

Հանրապետության Նախագահի այլ հրամանագրերով Երվանդ Զախարյանը նշանակվել է Երեւանի քաղաքապետ՝ ազատվելով ՀՀ կառավարությանն առընթեր հարկային պետական ծառայության պետի պաշտոնից:

Ֆելիքս Ցոլակյանը նշանակվել է ՀՀ կառավարությանն առընթեր հարկային պետական ծառայության պետ՝ ազատվելով ՀՀ Նախագահի աշխատակազմի Վերահսկողական ծառայության ղեկավարի պաշտոնից:

Պաշտոնից ազատված երեք հայ դատավորները նոր քննություն կհանձնեն

ԹԱԹՈՒԼ ՀԱԿՈԲՅԱՆ
Թբիլիսի

Ախալքալաքի եւ Նինոծմինդայի շրջանների երեք հայ դատավորներ (Չոբանյան, Երանոսյան, Մանուկյան), ովքեր զբաղեցրած պաշտոնից ազատվել էին որակավորում չանցնելու (կարդալ՝ վրացերեն չիմանալու) պատճառաբանությամբ, հնարավորություն են ստացել հուլիսի 19-ին նոր քննություն հանձնել եւ վերականգնվել:

Նինոծմինդայի շրջանային վարչակազմի ղեկավար Ռաֆիկ Արզումանյանն «Ազգի» հետ զրույցում նշեց, որ երեք հայ դատավորները պայմանականորեն էին ազատվել անցնող ամիս:

«Մենք այստեղ՝ Թբիլիսիում, հանդիպել ենք իշխանություններին եւ համոզել, որ հայ դատավորներին աշխատանքից ազատելն անիմաստ է: Նինոծմինդայում հայերի թիվը կազմում է 98,5 տոկոս, Ախալքալաքում՝ մոտ 95 տոկոս: Ուրեմն մեղադրյալ հայի հետ, որը վրացերեն բառ չգիտի, ինչպե՞ս պետք է վրացերեն խոսեն, թե՞ թարգմանչի օգնությամբ», ասաց Արզումանյանը:

Վրաստանի խորհրդարանը դեռեւս չի ընդունել օրենք, ըստ որի պետական պաշտոններ զբաղեցնող քաղաքացիները, անկախ ազգությունից, պետք է տիրապետեն վրացերենին: Մյուս կողմից, մայր օրենքը՝ սահմանադրությունը, պարտադրում է պետական ծառայողներին իմանալ վրացերեն:

«Լեզու սովորելու համար ժամանակ է պետք: Պետք է ոչ թե 5 տարի, այլ 20 տարի, պետք է սերունդ փոխվի: Պահանջել, որ իմ սերունդը տիրապետի վրացերենին՝ անհնար է, անիմաստ, եւ նման հարցադրումը ճիշտ չէ», ասաց Արզումանյանը:

Թբիլիսիում լույս տեսնող «Վրաստան» հայաստառ թերթի խմբագիր Ռուբեն Թոռոսյանը նշեց, որ մի քանի տարի առաջ նախագահ Շեւարդնաձեն ներքին կարգով թույլ տվեց, որ Սամցխե-Ջավախքում պետական գործավարությունը տարվի հայերեն կամ ռուսերեն:

«Այդ ժամանակ վրացական ընդդիմությունը մեծ աղմուկ բարձրացրեց, դատապարտեց երկրի ղեկավարին, իբր նա ոտնահարում է օրենքը», ասաց Թոռոսյանը:

Շարոն-Աբբաս 2-րդ հանդիպումն՝ ավելի գործնական մթնոլորտում

Իսրայելի եւ Պաղեստինյան ինքնավարության վարչապետների 2-րդ հանդիպումը երեկ կայացավ Երուսաղեմում, այս անգամ առանց ամերիկացի ներկայացուցիչների մասնակցության: Շուրջ 2 ժամ տեւած հանդիպումը, որը վերլուծաբաններից մեկը բնորոշեց իբրեւ «հուսասու», կայացավ առանց պետական խորհրդանշանների եւ արարողությունների: Որպես բանակցության լեզու օգտագործվեցին եբրայերենը եւ արաբերենը, միաժամանակ փոխադարձ թարգմանությամբ, ինչը կարելի էր մեկնաբանել իբրեւ «մեր հակամարտության լուծումը մեր գործն է» մոտեցման դրսեւորում: Այսուհանդերձ, օրակարգի հարցերը համապատասխանում էին Մ. Նահանգների գլխավորությամբ հայտնի «Ճանապարհային քարտեզի» մշակած «ուղեգծին»:

Հանդիպման ավարտին Արիել Շարոնն ու Մահմուդ Աբբասը համատեղ հանդես եկան մամուլի առաջ հայտարարությամբ: Շարոնն իր համոզվածությունն արտահայտեց որպես հարեւաններ միմյանց հետ խաղաղ գործակցելու: Նա ասաց. «Մենք՝ իսրայելցիներս, ուզում ենք ձեզ հետ ապրել կողք-կողքի, խաղաղության մեջ»: Պաղեստինյան ինքնավարության վարչապետն իր հերթին կոչ արեց «անցյալը հետեւում թողնելու եւ համագործակցելու»:

Արիել Շարոնի խորհրդականներից մեկի բնութագրմամբ, այս հանդիպումն անցել է խիստ գործնական մթնոլորտում: Այս անգամ կողմերն իրական մտահոգություն են դրսեւորել միմյանց անհանգստությունները ըմբռնելու գործում: Ենթադրվում է, որ առաջիկայում Իսրայելն ազատ կարձակի պաղեստինցի կալանավորներից շատերին:

Ավելացնենք, սակայն, որ ժողովրդական մակարդակում փոխադարձ անվստահությունը շարունակվում է երկուստեք:

ԱՐԴԱՐԱԴԱՏՈՒԹՅՈՒՆ

«Ծիծեռնակը» ստիպված է համակերպվել

Փախստականներն այս անգամ չեն վտարվի

Հունիսի 28-ի համարում «Ազգն» անդրադարձել էր Նորք-Մարաշ համայնքի «Ծիծեռնակ» պանսիոնատի խնդրին: Ընթերցողներին հիշեցնենք, որ 1999 թ. սեփականաշնորհման նախկին նախարար Պավել Ղալթախչյանը պետական սեփականությունն օտարել էր «Բարի ծիծեռնակ» երիտասարդական տուրիստական կենտրոն ընկերությանը՝ պայմանագրում հաշվի չառնելով պանսիոնատի 14 փախստական ընտանիքների հետագա ճակատագիրը: «Ծիծեռնակի» սեփականատեր Սարգիս Սարգսյանը փախստականներին վտարելու հայցով դիմել էր դատարան: 14 ընտանիք փողոցում հայտնվելու վտանգի տակ էր:

Երեկ Կենտրոն եւ Նորք-Մարաշ համայնքների առաջին ատյանի դատարանը լսեց «Ծիծեռնակի» գործը եւ... մերժեց վտարման հայցը: Հաշվի առնելով այս գործի նախադեպը, դատարանի որոշումը, մեղմ ասած, անսպասելի էր: Ճիշտ նույն պաշտոնյությունն էր եղել Ամառանոցային 123 շենքի դեպքում, եւ առաջին ատյանի ու վերաքննիչ դատարանները փախստականներին վտարելու որոշում էին կայացրել: Ամառանոցային 123 շենքի փախստական ընտանիքների «ճակատագիրը» կորոշի վճռաբեկ դատարանը: Ուրախալի է, որ դատավոր Վազգեն Լալայանի համար Ամառանոցայինի տխուր պատմությունը նախադեպ չդարձավ, եւ այս որոշումը (ի տարբերություն նախորդների) օրենքի սահմաններում էր:

Դատավոր Վազգեն Լալայանը նույն օրը մերժել էր նաեւ փախստականների հակընդդեմ հայցը՝ համարժեք բնակտարածություն կամ դրամական փոխհատուցում ստանալու (քաղ. օրենսգրքի 225 հոդվածի պահանջով սեփականատերը պարտավորվում է փոխհատուցում տալ, որից հետո միայն խնդիրը կարգավորել դատական ատյաններում):

Իրավիճակը, փաստորեն, նույնը մնաց, փախստական ընտանիքները «Ծիծեռնակում» կապրեն այնքան, մինչեւ լուծվի իրենց բնակարանային խնդիրը (միջազգային կազմակերպությունների միջոցով կամ այլ ճանապարհներով): Չմոռանանք, սակայն, որ «Ծիծեռնակի» սեփականատիրոջ համար անցանկալի բնակիչները կարող են այստեղ երկար մնալ՝ հաշվի առնելով, որ բնակարանի են սպասում ժամանակավոր կացարաններում ապրող 12 հազար փախստական ընտանիքներ:

Հնարավոր է, սակայն, որ «Ծիծեռնակի» սեփականատերը շարունակի վտարման գործընթացը վերաքննիչ դատարանում:

ՄԱՌԼԵՆԱ ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ

ԸՆԹԱՑԻԿ

Ժողովն արեցին: Տեսնես զանգ կախող կլինի՞...

Ութ քաղաքական ուժերի ներկայացուցիչներ երեկ քննարկում էին երկրի ներքաղաքական վիճակն ու հնարավոր զարգացումները: Ռմայակ Հովհաննիսյանին (ԱՄ), Ստեփան Զաքարյանին (ՀԺԿ), Գալուստ Սահակյանին (ՀՀԿ), Հրաչյա Կարապետյանին (ՀՌԱԿ), Պարույր Հայրիկյանին (ԱԻՄ), Ալբերտ Բազեյանին («Հանրապետություն»), Խոսրով Հարությունյանին (ՔԴՄ) եւ Տիգրան Կարապետյանին (ԺԿ) նույն սեղանի շուրջը հասարակական քննարկման համար: Ինչ վերաբերում է ներքաղաքական զարգացումներին, խորհրդարանական մեծամասնության ղեկավարն այս հարցում եւս լավատես է. Հայաստանում ներքաղաքական լարվածությունը դրական տենդենցներ պետք է տա՝ բենամության պտուղներ պետք է տա՝ բազմակարծության դաշտից տեղափոխվենք մրցակցության դաշտ:

Ելույթ ունեցող մյուս քաղաքական ուժերի ներկայացուցիչները Գալուստ Սահակյանի հետ, մեղմ ասած, համամիտ չէին (գուցե իրավիճակն այլ լիներ, եթե «Օրինաց երկիրն» ու ՀՅԴ-ն մասնակցեին քննարկմանը– Մ. Հ.): Նրանք իրավիճակն իսկապես գորշ են տեսնում եւ վտանգավոր համարում տեղի ունեցող գործընթացները, ոչ թե դրանց տրվող գնահատականները:

«Ազգային միաբանության» ներկայացուցիչ Ռմայակ Հովհաննիսյանը կարծում է, որ նման ձեւով անցկացված ընտրությունները բերում են հասարակության մեջ խորացող ճգնաժամի, եւ իրադրությունը պայթյունավտանգ կարող է լինել: Այս ամենի պատճառը քաղաքական վերնախավի կամքն է: Ինչ վերաբերում է Եվրախորհրդարանի գնահատականին, դրա հետեւանքները տեսանելի կլինեն աշնանը՝ Եվրախորհրդի խորհրդարանական վեհաժողովի աշխատանքների ժամանակ:

Ըստ Խոսրով Հարությունյանի, վերջին ընտրությունների գլխավոր դերակատարն ընտրակաշառքն էր, իսկ պարտվողը ոչ թե առանձին կուսակցությունները, այլ ժողովուրդն էր: Եվս մեկ անգամ ապացուցվեց, որ ուժն է ծնում իշխանություն: Գների բանկացումն էլ օբյեկտիվ պատճառներ չունի, այլ ընտրություններին ծախսված գումարները հետ բերելու միջոց է:

Պրն Հարությունյանը վրդովված էր նաեւ վերջերս ԱԺ նախագահ Արթուր Բաղդասարյանի հայտարարությունից, թե ընդդիմությունը նրա համար է, որ քննադատի: Ընտրություններից հետո, հավանաբար, իրեն էլ դասելով ընդդիմության շարքերը, Խոսրով Հարությունյանը եզրակացրել է, որ, իշխանությունների կարծիքով, ընդդիմությունն ընդամենը դեկորացիա է:

Ռամկավարների դիրքորոշումն արտահայտեց ՀՌԱԿ փոխնախագահ Հրաչյա Կարապետյանը: Նա համոզված է, որ այս ընտրությունները հետեւանք են արդեն 10 տարի վարած քաղաքականության. իշխանությունները «դաստիարակել» են այնպիսի ընտրողի, ինչպիսին ուզում էին ունենալ: Սակայն իշխանությունները պետք է հաշվի առնեն, որ բնակչության զգալի մասն ընդդիմադիր ուղղվածություն ունի: Հրաչյա Կարապետյանը գտնում է, որ ոչ թե մերկապարանոց, այլ օբյեկտիվ քննադատության պակաս կա, իշխանություններն էլ պետք է ուժ գտնեն իրենց մեջ՝ ընդունելու այդ քննադատությունը:

ԱԻՄ-ի ղեկավար Պարույր Հայրիկյանը կարծում է, որ ընտրություններով հասարակությունը բեւեռացվեց, եւ դա պետական մակարդակով է արվում:

Քննարկման մասնակիցները հաճախ շոշափում էին այն հարցը, թե արդյոք ժողովուրդը մեղավո՞ր է ստեղծված իրավիճակի համար: Ընդհանուր ժողովրդին մեղադրելը միշտ ավելի դյուրին է, այդուհանդերձ, պետք է արձանագրել, որ ժողովրդի մեղքի բաժինը կա... պատրաստ ենք կաշառվել, ինքներս կաշառք տալ, հետո էլ դիտորդի կարգավիճակ ստանձնած հետեւել, թե ինչպես է երկիրը մեծ քայլերով հետ գնում:

Մ. Հ.

ՀԱՆԴԻՊՈՒՄ

Թուրք կանանց պատվիրակությունը հուզված է եւ շփոթված

Պատմական հարցերից դժվար է խուսանավել....

Հայ եւ թուրք կանանց համագործակցության սկիզբը դրվեց թուրք կանանց նախաձեռնությամբ: Մոտ երկու տարի առաջ նրանք էլ. փոստով նամակ ուղեցին «Հազարաշեն» հասարակական կազմակերպության նախագահ, ազգագրագետ Հրանուշ Խառատյանին եւ ԱԺ պատգամավոր Հերմինե Նաղդալյանին՝ առաջարկելով համագործակցության համատեղ ծրագիր մշակելու եւ քննարկելու նպատակով այցելել Ստամբուլ: Նրանց այցի ընթացքում ստեղծվեց «Հայ եւ թուրք կանանց աշխատանքային խումբ» միությունը, որի թուրքական կողմի ներկայացուցիչները եռօրյա այցով երեկ ժամանեցին Երեւան:

Գրողների միության նախագահ Լեւոն Անանյանը երեկ հյուրընկալել էր թուրք կանանց 10 հոգանոց պատվիրակությանը, որում ընդգրկված են հասարակական գործիչներ, ակադեմիկոսներ, լրագրողներ: Նշելով, որ մեր հարեւաններին մենք չենք ընտրել, այլ նրանք մեզ տրվել են ճակատագրով, իսկ պատմական դեպքերի բերումով այսօր նրանց հետ չունենք պաշտոնական դիվանագիտական հարաբերություններ, նա դրական գնահատեց ժողովրդական դիվանագիտության միջոցով տնտեսական եւ մշակութային հարաբերություններ զարգացնելու կանանց փորձը: Հրանուշ Խառատյանն իր խոսքում նշեց, որ այս հանդիպման գլխավոր նպատակը երկու ժողովուրդների մշակութային երկխոսություն սկսելն է, որի համար նախատեսվում է իրականացնել բազմանչական ծրագիր: Երկու կողմերից կընտրվեն մեկական կին գրողներ, որոնց գրքերը կքննարկվեն եւ համատեղ համաձայնությամբ կթարգմանվեն:

Թուրք կանանց անունից ելույթ ունեցան «Մարմարա» հիմնադրամի մարդու իրավունքների պլատֆորմի նախագահ Յուզգան Սովարը եւ Թուրքիայի մեջլիսի նախկին պատգամավոր Գյոնուլ Սարայը: Նրանք, իհարկե, ուրախություն հայտնեցին Հայաստանում գտնվելու եւ համատեղ ծրագրեր մշակելու առիթով, սակայն սաստիկ շփոթվում էին, երբ նրանց ուղղված հայ կանանց հարցերն առնչվում էին հայերի պատմությանը: Օրինակ, Անիում մշակութային կենտրոն ստեղծելու բանաստեղծուհի Ռուզան Ասատրյանի առաջարկին ի պատասխան թեեւ հնչեց դրական պատասխան, սակայն պարզվեց, որ դրա համար Թուրքիայի բյուջեում գումար չկա եւ լավ կլինի միասին նոր ֆոնդ հիմնել: Ցեղասպանության վերաբերյալ հարցերից, հասկանալի է, որ շփոթմունքը պիտի լիներ տասնապատիկ ավելի:

«Ազգի» հարցին, թե «թուրք կանայք Ցեղասպանության հարցը շրջանցելու նախապայման դրե՞լ են», տկն Խառատյանը պատասխանեց՝ ոչ, սակայն նրանք ուղղակի տագնապում են լրագրողների այդօրինակ հարցերից: «Մենք նրանց բացատրում ենք, որ Հայոց ցեղասպանության թեման խիստ այժմեական է մեզանում, որ այսօրվա պատանիները կրում են դրա հիշատակը եւ նրանց համար դա ոչ թե անցյալ է, այլ ներկա: Նրանք մեզ հասկանում են», ասաց նա:

Այդուհանդերձ, տիկին Սովարը լրագրողներին հայտնեց, որ Մեծ Եղեռնի զոհերի հուշահամալիր իրենք չեն այցելելու, որովհետեւ՝ «եթե այդ կետերի վրա սեւեռվենք, ապա որեւէ հարցի լուծման չենք հասնի»:

Նրա արտահայտած մյուս անհեթեթ միտքն այն էր, որ Հայաստանը դեռ չի ճանաչել Թուրքիայի տարածքային ամբողջականությունը, որն էլ խանգարում է դիվանագիտական հարաբերությունների հաստատմանը: Իսկ Հայաստանի շրջափակումը չի վերանա, քանի դեռ թուրքերը չեն համոզվել, թե իրենց հանդեպ հայերը որքան են հավասարիմ ու ջերմ:

Մի խոսքով, զուր էին հանդիպման սկզբի խոսքերը, թե կանայք շատ հարցերում տղամարդկանցից արդյունավետ են գործում եւ գործը չեն փչացնում: Համենայն դեպս՝ ոչ քաղաքական ոլորտում, այն էլ՝ հայ-թուրքական:

ՌՈՒԶԱՆ ՊՈՂՈՍՅԱՆ

Շավարշ Քոչարյանի դիմումը ՍԴ-ն բավարարեց

Թիվ 16-ում կանցկացվի նոր ընտրություն

Երեկ Սահմանադրական դատարանը շարունակեց խորհրդարանական ընտրությունների արդյունքներին առնչվող եւս մեկ հետաձգված դիմումի քննությունը: Դիմումը ներկայացրել է թիվ 16 ընտրատարածքում պատգամավորության թեկնածու գրանցված Շավարշ Քոչարյանը: Այս ընտրատարածքում, ըստ ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովի ամփոփիչ արձանագրության, հաղթող է ճանաչվել Վլադիմիր Բադալյանը: Նա ստացել է 4934 կողմ ձայն: Շավարշ Քոչարյանի ձայները հավասար են եղել 3734-ի: Այսինքն՝ տարբերությունը երկու թեկնածուների միջեւ կազմել է ուղիղ 1200:

Սահմանադրական դատարանում Շավարշ Քոչարյանի ներկայացուցիչն իր բացատրությունները սկսեց նրանից, որ տեղամասային ընտրական հանձնաժողովների քվեաթերթիկներ բաժանելուց հետո ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովում ավելի է մնացել մոտ 750 քվեաթերթիկ: Հաշվի առնելով, որ թեկնածուների ձայների տարբերությունը կազմել է 1200 ձայն, նշված մոտ 750 քվեաթերթիկներն էական նշանակություն են ձեռք բերում:

Ըստ դիմումատուի ներկայացուցչի, թիվ 16 ընտրատարածքում տեղամասերից մեկի տեղամասային ընտրական հանձնաժողովի փոխնախագահը եղել է Կենտրոն համայնքի թաղապետ Գագիկ Բեգլարյանի եղբայր Հակոբ Բեգլարյանը: Սա ինքնին խախտում չէ, եթե հաշվի չառնենք, որ նույն Հակոբ Բեգլարյանը Հանրապետական կուսակցության համամասնական ցուցակում զբաղեցրել է 115-րդ տեղը:

Հակոբ Բեգլարյանի առումով դատարանում նշվեց նաեւ, որ վերջինս միջամտել է իր տեղամասի շենքում գտնվող մեկ այլ տեղամասի աշխատանքներին՝ այդպիսով եւս խախտելով օրենսդրությունը: Դատարանում հնչեցին նաեւ տեղեկություններ, որ կեղծվել են տեղամասային ընտրական հանձնաժողովի անդամների որոշ ստորագրությունները ամփոփիչ արձանագրություններում: Թիվ 16 ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովն էլ այդ եւ այլ խախտումների մասին դիմում-բողոքների որոշ մասն անգամ չի ընդունել եւ չի քննարկել:

Թիվ 16 ընտրատարածքի զգալի տեղամասերում, ըստ դիմումատուի ներկայացուցչի, առկա են եղել բազմաթիվ խախտումներ հենց ընտրացուցակներում: Մասնավորապես պարզվում է, որ որոշ շենքերում, անգամ փողոցներում ընտրական իրավունք ունեցողների որոշ մասը ծնվել է հենց հունվարի 1-ին: Ինչպես նաեւ բազմաթիվ անհամապատասխանություններ են հայտնաբերվել տեղամասային կենտրոնների պատերին փակցված ընտրացուցակների եւ աշխատանքայինների միջեւ: Հետաքրքրական է, որ պատին փակցված ցուցակներում առկա ընտրողների որոշ անուններ հետագայում, չգիտես ինչպես, հանվել են արդեն ստորագրվելու համար նախատեսված ցուցակներից:

Եղել են նաեւ դեպքեր, երբ դատարանի վճռով տեղի է ունեցել քվեարկություն, բայց առանձին ցուցակ չի կազմվել: Ինչպես նաեւ ընտրողները, հասնելով տեղամաս, բացահայտել են, որ ոչ միայն իրենց հասցեի դիմաց գրված են այլ անուններ, այլեւ դրանք եղել են արդեն քվեարկած:

Ընդհանրացնելով Շավարշ Քոչարյանի ներկայացուցիչը նշեց, որ միջին հաշվով տեղամասերի ընտրացուցակներում մոտ 19-20 էջերից յուրաքանչյուրի վրա հայտնաբերվել են անունների գոնե 3 անհամապատասխանություններ, եւ եթե դրանք ընդհանուր բազմապատկենք նաեւ թիվ 16 ընտրատարածքի տեղամասերի թվով, ապա ստացվում է, որ մոտ 1400 ընտրողի փոխարեն տեղի է ունեցել քվեարկություն:

Դիմումատուի ներկայացուցիչները տեղի ունեցածում մեղադրեցին Կենտրոն համայնքի թաղապետին, կենտրոնական եւ ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովներին, նաեւ հաղթող թեկնածուին:

Որպես պատասխանող, Սահմանադրական դատարանում հանդես եկող թիվ 16 ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովը, ըստ էության, չժխտեց դատարանում հնչած տեղեկությունները: Ինչ վերաբերում է մոտ 750 քվեաթերթիկների ավելորդ լինելու հանգամանքին, ապա դրանք, ըստ ԿԸՀ-ի, տպվել են զինվորների քվեարկության համար, սակայն հետո մարվել են: Ավելորդ քվեաթերթիկների մարված լինելու հանգամանքը հանձնաժողովի կողմից ըստ էության չապացուցվեց: Ինչեւէ, դատարանը վճռեց, որ թիվ 16 ընտրատարածքում կանցկացվեն նոր ընտրություններ:

ԱՂԱՎՆԻ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

Մետրոն անժամկետ գործադուլ է անում

Սկիզբը՝ էջ 1

Քաղաքապետարանից ստացված հաղորդագրության համաձայն, մեքենավարների գործադուլն աշխատանքային պայմանագրերի պահանջների կոպիտ խախտում է: Աշխատանքի ընդունվելիս մեքենավարները պարտավորվել են գործադուլների չմասնակցել: Քաղաքապետարանի տրանսպորտի վարչության պետ Արեգ Բարսեղյանը բավական սառն է վերաբերվում մեքենավարների ձեռնարկած արտակարգ միջոցառմանը: «Մեքենավարների միջին աշխատավարձը 2,5 անգամ գերազանցում է մետրոպոլիտենի աշխատողների միջին աշխատավարձին», ընդգծում է վարչության պետը եւ հայտարարում, որ մետրոպոլիտենի ներկա ֆինանսական վիճակը հնարավորություն չի տալիս բավարարելու մեքենավարների պահանջը: Ամենայն հավանականությամբ, «հաշվի առնելով մետրոպոլիտենի աշխատանքի կարեւորությունը՝ օրենքից բխող համապատասխան միջոցներ կձեռնարկվեն հնարավորինս սեղմ ժամկետում մետրոպոլիտենի աշխատանքը վերականգնելու համար»:

Թե ինչպես կարձագանքեն պաշտոնական ատյանի նման դիրքորոշմանը գործադուլավորները, պարզ կլինի այսօր: Նրանցից որեւէ մեկից տեղեկություն ստանալու մեր փորձերն ապարդյուն անցան:

Փոխարենը, իրողությունն արագ վերլուծելու եւ այն քաղաքականության խայտաբղետ վերմակին կարելու հապճեպություն դրսեւորեց Հայաստանի Դեմոկրատական կուսակցությունը, որը հանդես եկավ ոգեշունչ հայտարարությամբ: Դեմոկրատները պաշտպանում են մեքենավարների պահանջները, ողջունում են, որ ալյուրի, հացի, վառելիքի գների բարձրացման, բարձրաստիճան չինովնիկների աշխատավարձերի բարձրացման հանդեպ բնակչության վրդովմունքի ու ըմբոստության առաջին արտահայտիչը եղավ «դասական բանվորական կոլեկտիվի հատկանիշները պահպանած Կ. Դեմիրճյանի անվան մետրոպոլիտենը»: Գործադուլը դեմոկրատները գնահատում են իբրեւ հետընտրական ճգնաժամի տրամաբանական հետեւանք եւ, դատելով հայտարարության ոգուց, հույս ունեն, որ իրողությունը զուտ գործադուլային կերպարից կարող է հանգել ավելի լուրջ կարգավիճակի:

Կ. Դ.

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակութեան ԺԲ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երեւան 375010, Հանրապետութեան 47
ֆաքս՝ 374-1-562863
e-mail: azg2@arminco.com
www.azg.am
Գլխաւոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ / հեռ. 529221
Տնօրէն
ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ԱՌԱՔԵԼԵԱՆ / հեռ. 529353
Համակարգ. ծառայութիւն
/ հեռ. 582483
Շուրջօրյա լրահավաք ծառայություն
/ հեռ. 529353
Apple Macintosh
համակարգչային շարուածքը
«Ազգ» թերթի

Թերթի նիւթերի ամբողջական թէ մասնակի արտատպումները տպագիր մամուլի միջոցով կամ ռադիոհեռուստատեսութեամբ, առանց խմբագրութեան գրաւոր համաձայնութեան, խստիւ արգելւում են, համաձայն ՀՀ հեղինակային իրաւունքի մասին օրէնքի:
Նիւթերը չեն գրախօսւում ու չեն վերադարձւում

«AZG» DAILY NEWSPAPER
Editor-in-chief
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

Ընթացիկ

Հայ բժիշկների առաջին միջազգային համաժողովը

«Հայաստան-սփյուռք» առաջին բժշկական համաժողովը մեկնարկեց երեկ, «Արմենիա» հյուրանոցում: Արտերկրում եւ հանրապետությունում բժշկական հասարակությանը քաջ հայտնի 550 մասնագետներ են մասնակցում համաժողովին, որն այսօր եւ վաղը շարունակելու է աշխատել: Երեւանում են Կանադայի հայկական միջազգային բժշկական ընկերության նախագահ Ժան Բաղդասարյանը, Բոստոնի բժիշկների դպրոցի տնօրեն պրոֆ. Արամ Չոբանյանը, Ֆրանսիայի հայ բժիշկների կազմակերպության նախագահ Սերժ Սիմոնյանը՝ ֆրանսահայ բժիշկների հետ, Գերմանիայի հայ բժիշկների միության ներկայացուցչությունը նախագահ Ռաֆայել Պատանյանի հետ եւ բազում ճանաչված անհատականություններ Շվեյցարիայից, Հնդկաստանից, ԱՄՆ-ից:

Արամ Չոբանյան. – 5-րդ անգամն եմ Հայաստանում: Բժշկական դպրոցների ու հիվանդանոցների վիճակը հիմա անհամեմատ լավ է, քան առաջ էր: Մենք օգնում եւ օգնելու ենք, որ ավելի լավ լինի: Հիմա համագործակցում ենք Շտապօգնության հիվանդանոցի, Էրեբունի բժշկական կենտրոնի հետ, 12 տարի կապված ենք Հայաստանի հետ: Առողջության պահպանման հիմնական խնդիրը Հայաստանում, կարծում եմ, ծխողների մեծ թիվն է: ԱՄՆ-ում բնակչության ընդամենը 25 տոկոսն է ծխում:

Սփյուռքահայ բժիշկներից շատերը նաեւ առողջապահական ծաղկող բիզնեսի ներկայացուցիչներ են, ովքեր իրենց հոգու պարտքն են համարել հայրենիքում բժշկական հաստատություններ հիմնել ու պարբերական օգնություններով նպաստել դրանց ոտքի կանգնմանը:

Դոկտոր Աշլի Մինասյանը Հնդկաստանի Բանգլադեշ քաղաքից է, համաժողովին մասնակցում է սեւամորթ կնոջ հետ, որի հետ ծանոթացել է Նիգերիայում աշխատելու տարիներին: Դոկտոր Աշլին 1994 թ. եկել է Հայաստան, Մեղրիում բացել է «Մինասյան» բժշկական կենտրոնը, մի այդպիսի բաժանմունք էլ գործում է Երեւանում, Նորքի II զանգվածում: Ի դեպ, Նիգերիայում եւս գործում է «Մինաս» բժշկական կենտրոն:

Մանկաբույժ Ներսես Առաքելյանն Ավստրիայի Թիրոլ նահանգում է ապրում: Գյումրիում ավստրիական կառավարությունը մանկական հիվանդանոց է հիմնել, ավստրիական կողմից պատասխանատուն Ներսես Առաքելյանն է: Նա ափսոսանք է հայտնում, որ իրենց օգնության ծավալներն այնքան մեծ չեն, որ կարողանային նաեւ բժիշկների աշխատավարձերը վճարել, փորձում են գոնե բնակչության աղքատ խավերի համար անվճար դեղորայք ապահովել:

Համահայկական առողջապահական համագումարի առաջին նիստին առողջապահության փոխնախարար Հայկ Դարբինյանը մանրակրկիտ վերլուծեց ազատական տնտեսվարման մամլակների մեջ հայտնված համակարգը: Առողջապահությունն, իհարկե, պիտի դիմեր բարեփոխումների, սակայն դրանց ներգործությունն առայժմ քիչ է զգալի: Ընթացքում արձանագրվում է սիրտ-անոթային հիվանդությունների, չարորակ նորագոյացությունների աճ: Եվրամիության միջին ցուցանիշներից մի քանի անգամ բարձր են մանկական մահացության ցուցանիշները: Վերջին 10 տարիների ընթացքում տուբերկուլյոզով հիվանդացության եւ մահացության աճին զուգընթաց նկատվում է հիվանդության ցուցանիշի վերելք եւ՛ երեխաների, եւ՛ դեռահասների շրջանում:

Բնակչության մեծամասնության համար վաղուց անմատչելի դարձած բժշկական սպասարկումը դեռեւս կարիք ունի երկարատեւ, տարբերական ներարկումների, թե հասկանալ ո՞ր ոլորտում եւ ինչպե՞ս, կպարզվի նաեւ համագումարի օրերին, սեկցիոն նիստերի քննարկումների ընթացքում:

«Սովորաբար նման խոշոր կոնգրեսները լուրջ ֆինանսական ռեսուրսներ են բերում Հայաստանին, եւ այս մեկն էլ երեւի բացառություն չի լինի», այսպես ամփոփեց հայ առողջապահների գլխավոր ակնկալիքը համաժողովից Արաբկիր բժշկական համալիրի տնօրեն Արա Բաբլոյանը:

ԿԱՐԻՆԵ ԴԱՆԻԵԼՅԱՆ

Նախապատրաստվում են համահայկական տնտեսական համաժողովին

Կազմակերպիչների կարծիքով, դա կլինի աննախադեպ միջոցառում

Սեպտեմբերի 22-24-ը նախատեսվում է Երեւանում անցկացնել հայրենիք-սփյուռք առաջին համահայկական տնտեսական համաժողովը, որի նախապատրաստման գործընթացը ներկայացնելու նպատակով երեկ լրագրողների հետ հանդիպեցին կազմակերպիչ կառույցների ներկայացուցիչները՝ առեւտրի եւ տնտեսական զարգացման փոխնախարար Տիգրան Դավթյանը, ԱԳՆ սփյուռքի հետ կապերի գործակալության պետ Ջիվան Մովսիսյանը եւ Զարգացման հայկական գործակալության պետ Վահագն Մովսիսյանը:

Տիգրան Դավթյանը, որը հիմնական բանախոսն էր, նախ տեղեկացրեց, որ արդեն բացվել է համապատասխան ինտերնետային էջը՝ www.bisnes-diaspora.org: Այնուհետեւ նշվեց, որ այս համաժողովը բացառապես տնտեսական ուղղվածություն ունի: Տեղի են ունենալու ինչպես լիագումար նիստեր, այնպես էլ, ըստ առանձին ոլորտների, հանդիպումներ եւ քննարկումներ: Ամենայն հավանականությամբ, բիզնես-համաժողովը տեղի կունենա Կ. Դեմիրճյանի անվան մարզամշակութային կենտրոնում: Մասնակիցների թիվը կկազմի մոտ 1000 մարդ: Ընդ որում՝ նախատեսվում է, որ Հայաստանն ու սփյուռքը կներկայանան հավասարապես՝ 50-ական մասնակիցներով: Ստցվել է մասնակցության վճար՝ 100 եվրո: Դա առեւտրի եւ տնտեսական զարգացման փոխնախարարը բացատրեց նախ պետբյուջեից ծախսեր չկատարելու մտադրությամբ, ապա միջազգայնորեն ընդունված գործելակերպով, համաձայն որի բիզնես-համաժողովներն ինքնածախսածածկմամբ են կազմակերպվում:

Տնտեսական համաժողովի ուղղվածությունը լինելու է դեպի բարձր տեխնոլոգիաների ոլորտը, որն, ըստ Տիգրան Դավթյանի, արագորեն զարգանում է: Բացի այդ, տեղեկատվության տրամադրումը կատարվելու է էլեկտրոնային ձեւով՝ CD-ներով: Ակնկալվում է նաեւ այս միջոցառմանը միջազգային կազմակերպությունների՝ Համաշխարհային բանկի, Առեւտրի համաշխարհային կազմակերպության, Միջազգային արժութային հիմնադրամի, ՄԱԿ-ի կառույցների եւ ուրիշների մասնակցությունն ու աջակցությունը: Համաժողովի հիմնական նպատակային ուղղությունները երկուսն են՝ ներդրումների ներգրավում եւ արտահանման խրախուսում: Այդ օրերին կգործի նաեւ ցուցահանդես, որտեղ կներկայացվեն հայկական արտադրության ապրանքները:

Արտգործնախարարության ներկայացուցիչ Ջիվան Մովսիսյանը հայտնեց, որ Հայաստանի դեսպանատների միջոցով սփյուռքի բոլոր կազմակերպություններին, հայտնի անձանց տեղեկացվել է համաժողովի անցկացման եւ ինտերնետային էջի մասին:

Զարգացման հայկական գործակալության տնօրեն Վահագն Մովսիսյանը բարձր գնահատեց առաջիկայում սպասվող համաժողովը եւ կարծիք հայտնեց, որ եթե արտերկրից ժամանած հայ գործարարների 5 տոկոսն էլ որոշ ներդրումներ կատարել, ապա դա արդեն կլինի լուրջ քայլ:

Մեր հարցին՝ ուղղված առեւտրի եւ տնտեսական զարգացման փոխնախարարին, հետեւյալն էր. Հայաստանի տնտեսության մեջ առանձին ոլորտներում առկա արհեստական մենաշնորհները, որոնց առնչությամբ սփյուռքի որոշ գործարարներ արդեն դժգոհություն էին հայտնել, արդյոք չե՞ն հանգեցնի վերջնական հիասթափության: Տիգրան Դավթյանը պատասխանեց, որ խոսքը հավանաբար գերիշխող դիրք ունեցողների մասին է, եւ Տնտեսական մրցակցության պաշտպանության հանձնաժողովը զբաղվում է այդ խնդրով: Պատասխանի շարունակությունն ավելի «միամիտ» էր՝ քանի որ Հայաստանի շուկան փոքր է, ապա 1-2 ներկրող կազմակերպություններ ծածկում են տվյալ ապրանքի պահանջարկը:

Տիգրան Դավթյանը, պատասխանելով հայ-թուրքական սահմանի բացման հնարավոր դրական կամ բացասական հետեւանքների մասին հարցին, որպես տնտեսագետ ասաց, որ Հայաստանի տնտեսությունը «պատրաստ է դրան այսօր, պատրաստ էր երեկ եւ պատրաստ կլինի վաղը»: Նրա կարծիքով, սահմանի բացումը երկաթուղային հաղորդակցություն եւ նոր շուկաներ կբացի Հայաստանի ու հայկական ապրանքների համար: Դա նշանակում է 600 միլիոնից մինչեւ 1 մլրդ դոլարի արտաքին առեւտրի ծավալների ավելացում, այսինքն՝ ներկա ծավալների գրեթե կրկնապատկում:

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

Բանկային տոկոսի հաշվարկային դրույքը

ՀՀ Կենտրոնական բանկի նախագահի որոշմամբ բանկային տոկոսի հաշվարկային դրույքը հունիսի 30-ից սահմանվել է տարեկան 18 տոկոս:

Մյուս կողմից, ԿԲ խորհուրդը հուլիսի 1-ի նիստում, որը վարում էր բանկի նախագահ Տ. Սարգսյանը, քննարկելով «Գլածորբանկ» ՓԲԸ՝ որպես վարկային կազմակերպություն վերագրանցվելու 27.06.2003 թ. թիվ 01-283 միջնորդագիրը, հիմք ընդունելով «Վարկային կազմակերպությունների մասին» ՀՀ օրենքի 22-րդ հոդվածը, ղեկավարվելով «ՀՀ Կենտրոնական բանկի մասին» ՀՀ օրենքի 20-րդ հոդվածի «ժէ» կետի պահանջներով, որոշեց «Գլածորբանկ» ՓԲԸ-ն վերագրանցել որպես «Գլածոր ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն» ՓԲԸ, վերջինիս տրամադրել ունիվերսալ վարկային կազմակերպության լիցենզիա: Ուժը կորցրած ճանաչվեց «Գլածորբանկ» ՓԲԸ բանկային գործունեության թիվ 10 լիցենզիան:

Խորհուրդը որոշեց փոփոխություններ եւ լրացումներ կատարել «ՀՀ տարածքում գործող բանկերի, վարկային կազմակերպությունների, օտարերկրյա բանկերի մասնաճյուղերի հաճախորդների վարկարժանության տեղեկատվական համակարգի՝ վարկային ռեգիստրի ստեղծման եւ վարկային ռեգիստրին ՀՀ տարածքում գործող բանկերի, վարկային կազմակերպությունների, օտարերկրյա բանկերի մասնաճյուղերի մասնակցության» եւ «ՀՀ տարածքում գործող բանկերի կողմից համախմբված հաշվետվությունների կազմման» կարգերում:

ԿԲ կառավարման բարձրագույն մարմինը որոշեց արտարժույթի առք ու վաճառքի լիցենզիա տրամադրել անհատ ձեռնարկատերեր Աշոտ Հովսեփյանին, Լեւոն Կասայանին, Գագիկ Մարտիրոսյանին, Արտյոմ Ադամյանին, Օվաննա Ներսիսյանին եւ «Սագարել» ՍՊԸ-ին: Խորհրդի որոշմամբ ուժը կորցրած ճանաչվեց արտարժույթի առք ու վաճառքի գործառնություններ իրականացնելու արժութային դիլերի թիվ 21 լիցենզիան:

Որոշում ընդունվեց հրատարակել «ՀՀ ԿԲ տեղեկագիր» ամսական պարբերականի 2003թ. մայիս ամսվա համարը:

Դրամական տեղեկատու

Հունիսի 20-26-ն ընկած ժամանակահատվածում դրամավարկային ցուցանիշները հետեւյալն էին.

Դրամական բազա, դրամական զանգված

Փողի բազան նվազել է 3 մլրդ 415 մլն դրամով եւ հունիսի 26-ին կազմել 99 մլրդ 471 մլն դրամ: Զուտ արտաքին ակտիվներն (առանց սեփականաշնորհման միջոցների) աճել են 472 մլն դրամով, իսկ զուտ ներքին ակտիվները նվազել են 3 մլրդ 887 մլն դրամով:

Հունիսի 13-20-ն ընկած ժամանակահատվածում փողի զանգվածը նվազել է 1 մլրդ 622 մլն դրամով եւ հունիսի 20-ին կազմել 195 մլրդ 85 մլն դրամ (ընդգրկված են 22 բանկերի ցուցանիշները): Շրջանառության մեջ կանխիկ դրամը նախորդ շաբաթվա համեմատ նվազել է 974 մլն դրամով եւ կազմել 79 մլրդ 164 մլն դրամ: Դրամով ցպահանջ ավանդները նվազել են 1 մլրդ 547 մլն դրամով եւ կազմել 22 մլրդ 591 մլն դրամ: Ժամկետային, խնայողական եւ արտարժութային ավանդներն աճել են 899 մլն դրամով եւ կազմել 93 մլրդ 330 մլն դրամ: Արտարժույթով ավանդները նվազել են 238 մլն դրամով եւ կազմել 79 մլրդ 847 մլն դրամին համարժեք արտարժույթ: Ընդ որում, արտարժութային ցպահանջ ավանդները կազմել են 36 մլրդ 119 մլն դրամ (նախորդ շաբաթվա համեմատ աճել են 383 մլն դրամով), ժամկետայինները՝ 43 մլրդ 728 մլն դրամ (նվազումը՝ 622 մլն դրամ):

Ֆինանսական շուկա

Հունիսի 20-26-ն ընկած ժամանակահատվածում տեղաբաշխվել են 1 մլրդ 200 մլն դրամի 36-ամսյա ՊՊ՝ 16.1297 տոկոս տարեկան եկամտաբերությամբ:

Նշված ժամանակահատվածում ԿԲ-ը ներգրավել է 1 մլրդ 850 մլն դրամի ավանդ՝ տարեկան 5 տոկոս տոկոսադրույքով եւ մարել 100 մլն դրամի ավանդ՝ տարեկան 5 տոկոս տոկոսադրույքով:

Արտարժույթի շուկա

Հունիսի 20-26-ն ընկած ժամանակահատվածում ԱՄՆ դոլարի նկատմամբ դրամն արժեքավորվել է 0.06 տոկոսով՝ 585.48 դրամից հասնելով 585.10 դրամի:

Նշված ժամանակահատվածում արժութային շուկայում իրականացվել են շուրջ 25,339 հազ ԱՄՆ դոլարի առք ու վաճառքի գործարքներ, որոնց միջին կշռված փոխարժեքը կազմել է 585.34 դրամ:

ՀՀ ԿԲ մամուլի ծառայություն

Հազարամյակի զարգացման նպատակներին նվիրված սեմինարների շարք

Հուլիսի 3-ին, ժամը 11:00-ին ՄԱԿ-ի հայաստանյան գրասենյակում երեւանյան լրատվամիջոցների ներկայացուցիչների համար կանցկացվի Հազարամյակի զարգացման նպատակներին նվիրված սեմինարների շարքից առաջինը, որի ընթացքում մասնակիցներին կողջունի Հայաստանում ՄԱԿ-ի նորանշանակ մշտական համակարգող Լիզ Գրանդեն: Հանդիպման ընթացքում ՀԶՆ Հայաստանի թիմը կներկայացնի ՀԶՆ ներկա կարգավիճակը Հայաստանում, կցուցադրվի ՀԶՆ ծրագրի շրջանակներում նկարահանված «Դարի ընտրությունը» փաստագրական ֆիլմը (ռեժիսոր՝ Ցվետանա Պասկալեւա), որը պատմում է Հայաստանում ՀԶՆ գործընթացի զարգացման մասին եւ անդրադառնում է հազարամյակի զարգացման ութ նպատակներին ինչպես աշխարհում, այնպես էլ Հայաստանում: Ֆիլմի ցուցադրումից հետո մասնակիցները կարող են իրենց հարցերն ուղղել ՀԶՆ փորձագետներին, ՄԱԿ-ի եւ կառավարության ներկայացուցիչներին:

Փնտրում են հարազատներին

Էն Արբըրից (Միչիգան, ԱՄՆ) Դավիթ Ն. Բարսեղյանը եւ Էլիզ Կ. Բարսեղյանը փնտրում են իրենց հարազատներին՝ Բուզանդ Փափազյանի ընտանիքին, որը նախապես բնակվում էր Երեւանում, Բուռնազյան փողոցի թիվ 100 համարում: Բարսեղյանների զարմիկը՝ Բուզանդ Փափազյանը, մահվանից առաջ դասախոսում էր Երեւանի պոլիտեխնիկական ինստիտուտում:

Տեղեկություն ունեցողներին խնդրում ենք զանգահարել «Ազգի» խմբագրություն:

ԱՄՆ-ն Անդրկովկասում է. Ռուսաստանը եւ Եվրոպան առայժմ հանդուրժում են

Իրանյան հարցը եւ Հայաստանի անվտանգությունը նույն նժարին

Եվրոպան իրաքյան պատերազմից դասեր քաղեց: Վերջինիս անսպասելի արագ ավարտը, ինչպես նաեւ այդ երկրի նավթային պաշարների բաշխման վրա ԱՄՆ-ի փաստացի վերահսկողության սահմանումը ապացուցեցին ծերացած աշխարհամասին, որ ոչ թե պետք է հակադրվել ԱՄՆ-ի նոր, կոշտ մերձավորասիական քաղաքականությանը, այլ դրանից առավելագույնս շահ ապահովել: Դրանով է բացատրվում, որ եվրոպական այն երկրները, որոնք կտրականապես մերժեցին մաս կազմել հակաիրաքյան կոալիցիային, այժմ Միացյալ Նահանգների հետ մերձեցման ակնհայտ քայլեր են ձեռնարկում:

Դրանից էլ հենց վախենում են Մերձավոր Արեւելքի այն երկրները, որոնք գտնվում են ԱՄՆ-ի «սեւ» ցու-

տարածաշրջանում երկարատեւ ներկայության ապահովման նախադրյալների ստեղծում:

Հետաքրքրական է սակայն, որ Ռուսաստանը այս կապակցությամբ անհանգստության նշաններ ցույց չի տալիս, չնայած Անդրկովկասը նրա ազդեցության անառարկելի ոլորտն էր համարվում: Ռուսաստանի այս տարօրինակ լռակյացության պատճառը թերեւս այն է, որ Մոսկվայում դեռեւս չեն կողմնորոշվում՝ ինչ դիրքորոշում որդեգրել: Բանն այն է, որ Ռուսաստանը վերջին շրջանում ԱՄՆ-ի եւ եվրոպական երկրների հետ լայն համագործակցության եւ ինտեգրման քաղաքականություն է վարում: Նախագահ Պուտինի վերջին այցը Մեծ Բրիտանիա փորձագետները որակում են որպես այդ հարաբերությունների որակապես նոր մա-

նական նպատակը կլինի հասնել ՄԱԿ-ի կողմից Իրանի նկատմամբ հավելյալ պատժամիջոցների կիրառման մասին որոշում կայացնելուն: Սակայն բոլորն էլ վստահ են, որ անգամ դրան հասնելն էլ Բուշի վարչակազմին չի կանգնեցնելու:

Այդ մասին վկայեցին Իրանում կատարված վերջին իրադարձությունները: Բարեփոխական երիտասարդական ուժերը Թեհրանում ամսվա միջին հատվածներում կազմակերպեցին մի շարք հակակառավարական բովանդակությամբ ցույցեր՝ պահանջելով երկրում բարեփոխել մարդու իրավունքների պաշտպանությունը: Այս ակցիաները կասեցնելու փորձեր են կատարում ծայրահեղ իսլամիստական ուժերը, տեղի են ունենում արյունալի բախումներ: Ոստիկանությունը ձերբակալություններ է

ջանները այսպես կոչված Հարավային Ադրբեջանի տարածքներն են: Այս էթնիկ խմբավորումների ներսում ձեւավորվել են մեկ-երկու ազգայնական կազմակերպություններ, որոնցից հեղինակություն են վայելում հատկապես «Հարավային Ադրբեջանի ազգային-ազատագրական շարժում» եւ «Ադրբեջանական միացյալ իսլամական ճակատ» կոչվող կառույցները: Հասկանալի է, որ այս տարվա հունվարին վերջինիս ղեկավար Մահմուդալի Չեխրեգանին այցելել է մի շարք եվրոպական երկրներ՝ Գերմանիա, Ֆրանսիա, Շվեյցարիա եւ այլն՝ ներկայացնելու Իրանում էթնիկ ադրբեջանցիների իրավունքների ոտնահարման դեպքերը:

Այս խմբավորումները, Ադրբեջանի հետ, ԱՄՆ-ի համար կարող են հեշտությամբ ստանձնել այն դերը, որը

կամ լռեցվեն երկար ժամանակով: Եթե իրանյան հարցում եվրոպան բոլոր խաղաթղթերը հանձնի ԱՄՆ-ին որպես դոմինանտ ուժի, ապա չի բացառվում նաեւ, Ադրբեջանին տրվելիք երաշխիքների շրջանակներում, առնվազն ճնշումների նոր ալիք Հայաստանի վրա: Սրա համար ԱՄՆ-ն ունի «պահեստավորված զինամթերք», եթե նկատի ունենանք Սպիտակ տան կոշտ վերաբերմունքը Հայաստանի նախագահական ընտրությունների՝ ժողովրդավարության չափանիշներին անհամապատասխանության վերաբերյալ: Հայաստանը կարող է մեղադրվել որպես ժողովրդավարությունից շեղվող պետություն՝ իր բոլոր բացասական հետեւանքներով:

Բացի դրանից Իրանի նկատմամբ սանկցիաների կիրառումը, հետագա-

ցակում: Հունիսի սկզբներից ակտիվորեն քննարկվեց այսպես կոչված իրանյան պրոբլեմը: Ըստ ամենայնի, այս «հիմնախնդիրը» ԱՄՆ-ը որոշել է լուծել սկզբունքորեն: Սակայն ինչպե՞ս՝ հարցը վերջնական պատասխան չի գտնում հենց Վաշինգտոնում: Տիրապետում է երկու կարծիք. կամ իրանյան հարցը լուծվում է իրաքյան տարբերակով, կամ ուժեղացվում են Թեհրանի վրա ճնշումները, որոնց շնորհիվ ԱՄՆ-ը համոզում է միջազգային հանրությանը ուժեղացնել սանկցիաները այդ երկրի նկատմամբ:

Բոլոր դեպքերում այլեւս փաստ է, որ ԱՄՆ-ն իր լիակատար ներկայությունն է ապահովել տարածաշրջանում, որտեղ ուղղակիորեն շոշափվում են նաեւ Հայաստանի շահերը: Պաշտոնական Վաշինգտոնը ցանկություն էր հայտնել անդրկովկասյան երկու երկրներում՝ Վրաստանում եւ Ադրբեջանում տեղակայել Գերմանիայից դուրս բերվող ամերիկյան զինվորական ստորաբաժանումները: Դրանք Անդրկովկաս են բերվում իրանյան հիմնախնդրի սրվելու անմիջական ազդեցության տակ, չնայած այս երկրի նկատմամբ ռազմական գործողությունների մասին բարձրաձայն չեն համարձակվում խոսել անգամ Պենտագոնում: Այնուհանդերձ ակնհայտ է, որ նման պայմաններում Անդրկովկասում հենակետեր գտնելու ցանկությունը նշանակում է այս

կարդակի ապահովում: Իսկ եվրոպական երկրները Միացյալ Նահանգների ճնշման տակ փաստացի ընդունեցին այն պարտադրվող տեսակետը, թե Իրանը խախտել է ատոմային զենքի տարածման պայմանագիրը: Այսպես՝ Ատոմային էներգետիկայի միջազգային գործակալության գլխավոր տնօրեն Մոհամմեդ էլ Բարադեյը, հիմք ընդունելով Իրանի կառավարության անսպասելի ընդդիմությունը երկրի տարածքում ատոմային կայաններում միջազգային փորձագետների հետազոտություններին, իր զեկույցում Թեհրանին մեղադրեց պայմանագրի կետերը խախտելու մեջ:

Մյուս կողմից՝ Ռուսաստանը հատկապես պաշտպանության եւ ատոմային էներգետիկայի ոլորտում սերտորեն համագործակցում է Իրանի հետ: Բացի դրանից, Ռուսաստանը եւ Իրանը ունեն նաեւ ընդհանուր շահեր Կասպից ծովում եւ Անդրկովկասում, որոնք կարող են կասկածի տակ դրվել երկու երկրների հարաբերությունների վատացման դեպքում: Եվ դա այն պարագայում, երբ Իրանը Ռուսաստանից կոնկրետ սպասելիքներ ունի արդեն այս պահին:

Ամենայն հավանականությամբ այս տարվա սեպտեմբերին իրանյան հարցը սրությամբ կդրվի ՄԱԿ-ի Անվտանգության խորհրդի սեղանին: Համենայն դեպս Վաշինգտոնում ծրագրել են նման սցենար: Դրա հիմ-

իրականացնում երկու կողմերից էլ:

Հետաքրքրականը սակայն Սպիտակ տան կեցվածքն էր այս անցքերի շուրջ: Վերջինիս տարածած հայտարարության մեջ մասնավորապես նշվում է. «Մենք անհանգստացած ենք ռեժիմի ուժերի կողմից ուսանողների ձերբակալությունների եւ սադրանքների մասին տեղեկություններից եւ կոչ ենք անում ռեժիմին պաշտպանել մարդու իրավունքները եւ ազատ արձակել ձերբակալված ուսանողներին»: Պաշտոնական Թեհրանը անմիջապես արձագանքում է դրան՝ շեշտելով, որ հայտարարությունը ուղղակի միջամտության փորձ է Իրանի ներքին խնդիրներին: Իսկ ահա Թեհրանի համալսարանում Իրանի նախկին նախագահ Հաշեմի Ռաֆսանջանին, որը բարեփոխումների ջատագով է, ուսանողներին կոչ է արել «չընկնել ամերիկացիների ծուղակի մեջ» եւ չվտանգել երկրի անվտանգությունը:

Անշուշտ դա ԱՄՆ-ի զինանոցի վերջին հնարավորությունը չէ Իրանում ներքին անկայունության հասնելու ճանապարհին: Միացյալ Նահանգների համար դժվար չէ Իրանում հրահրել նաեւ ազգամիջյան կոնֆլիկտներ: Եվ դրա համար նա կարող է օգտագործել Իրանի հյուսիսային շրջաններում բնակվող էթնիկ ադրբեջանցիների ինքնորոշման ձգտումները: Ադրբեջանում սիրում են անընդհատ կրկնել, որ այդ շր-

իրաքյան պատերազմի ժամանակ ընկած էր քրդերի վրա: Եթե պաշտոնական Բաքուն հստակ դիրքորոշվի ԱՄՆ զորակազմն իր տարածքում ընդունելու հարցում եւ դրական որոշում կայացնի, ապա կարող է պաշտպանված զգալ իրեն Իրանի հակաքայլերից՝ խրախուսելու համար Իրանի էթնիկ ադրբեջանցիների պահանջները եւ հետագա քայլերը:

Այս խնդրի սրումն անպայման կհանգեցնի Կասպիցի շուրջ մթնոլորտի հավելյալ շիկացմանը, որում կարող են ներքաշվել նաեւ Ռուսաստանը եւ Միջին Ասիայի երկու շահագրգիռ պետությունները: Հարեւան երկրների հետ հարաբերությունների փոփոխությունների գնալը ակնհայտ ռիսկ է Ադրբեջանի համար, որին անշուշտ հավելյալ երաշխիքներ պետք կգան իր անվտանգության ապահովման համար: Ադրբեջանը հույս ունի, որ այդ երաշխիքները կստանա ԱՄՆ-ից, դրանց շրջանակներում դիտարկելով նաեւ Ղարաբաղյան հիմնահարցի կարգավորման գործընթացում ԱՄՆ-ի լիակատար աջակցությունը:

Իրապես սա անհանգստացնող սցենար է Հայաստանի համար: Եվ ԱՄՆ-ին, եւ եվրոպական երկրներին Անդրկովկասը պետք է որպես էներգակիրների փոխադրման տարանցիկ ճանապարհ: Եվ որպեսզի այն գործի անվտանգ, անհրաժեշտ է, որ անդրկովկասյան երկրների միջեւ հակամարտությունները վերացվեն

յում, գուցե, ռազմական գործողությունների սկսումը կարգելակեն հայ-իրանական տնտեսական համագործակցությունը, Հայաստանը վերջին հաշվով կարող է զրկվել արտաքին աշխարհի, մասնավորապես Մերձավոր Արեւելքի հետ հիմնական կապից: Իսկ սրանք իրապես ազգային անվտանգության խնդիրներ են:

Փաստորեն միակ խոչընդոտը այս հարցերում կարող է հարուցել Եվրոպան եւ առաջին հերթին Մեծ Բրիտանիան, որ տնտեսական կարեւոր ներդրումներ, հետեւաբար շահ էլ ունի Իրանում: Եվրոպան պետք է գիտակցի, որ ԱՄՆ-ի ասիական քաղաքականությունը միայն մեկ նպատակ է հետապնդում. իր վերահսկողության տակ կենտրոնացնել դեպի Եվրոպա տանող բոլոր ուղիները: Եվ այս տեսակետից եվրոպական կառույցների մշակած եւ տարածաշրջանի երկրներին ներկայացված տնտեսական ծրագրերը՝ **TRASECA**, **INOGATE** եւ այլն, պարզապես կարող են հօդս ցնդել եւ չաշխատել:

Ամբողջ խնդիրն այն է, որ տարածաշրջանում կատարվող տեղաշարժերը օբյեկտիվ իրողություններ են, որոնց Հայաստանը կարող է միայն հարմարվել եւ փորձել պահպանել իր դիրքերը նոր պայմաններում: Իսկ դրա համար անհրաժեշտ է առնվազն կանխատեսել բոլոր զարգացումները եւ համապատասխան քաղաքական կուրս մշակել:

ԳՈՌ ԱԲՐԱՀԱՄՅԱՆ

ՀԱՅԱՑՔ ԴՐՍԻՑ

Ռեալպոլիտիկը հօգուտ երկրի եւ ոչ թե օլիգարխիայի

Արեւմտյան մամուլն ընդհանրապես հեղեղված է վատ լուրերով: Լավ լուրերը քիչ են եւ անհետաքրքրական:

Հայաստանում դատելով Հանրային հեռուստատեսության հաղորդումներից, իրադրությունն այլ է: Լավ լուրերը գերիշխում են խոշոր ներդրումներ, տնտեսական վերելք, համախառն արտադրանքի ցուցանիշների աճ, արժեզրկման նվազում եւ այլն: Սակայն անկախության 12 տարիների ընթացքում անցկացված չորս նախագահական եւ երեք խորհրդարանական ընտրությունները, ծաղր ու ծանակի ենթարկելով ժողովրդավարություն հասկացությունը, յուրաքանչյուրը մեր երկիրը հետ են տարել դեպի երրորդ աշխարհին բնորոշ կարգավիճակ: Բազմիցս շեփորահարված անցումը դեպի ժողովրդավարություն դրական տեղաշարժեր չի արձանագրել:

Երկրում մի ստվար, առանձնաշնորհյալ հատված հետզհետե հարստանում է, մինչ բնակչության մեծամասնությունը մնում է աղքատության շեմին՝ հազիվ քարշ տալով իր գոյությունը: Աշխատուժի, կարող անձնավորությունների կորուստը, մշակութային ու մտավոր լճացումը եւ երկրի գահավիժումը կարծես դույզն-ինչ չեն մտահոգում երկրում իշխանության սանձերը բաց չթողնելու մոլուցքով տառապող օլիգարխիային: Վերջիններիս օրակարգը հագեցած է անձնական շահերով: Մտածո՞ւմ են արդյոք նրանք ժողովրդի, երկրի եւ ազգի մասին: Թե՞ դրանք միայն սփյուռքահայության մտահոգության խնդիրներն են:

Հայաստանում, անկասկած, գոյություն ունի ազնիվ ու պարկեշտ մարդկանց մի փոքրամասնություն՝ մտավորականներ, դաստիարակներ եւ իսկական հայրենասերներ: Բայց դրանք բացառությունն են, ոչ թե կանոնը: Եվ նրանք լռեցված են: Ճիշտ է, որ նույնիսկ ամենաառաջավոր արեւմտյան ժողովրդավարական հասարակություններում անազնիվ մարդիկ հայտնվում են կառավարության բարձր մակարդակներում: Բայց նրանք այնտեղ բացառություն են, ի վերջո հայտնաբերվում եւ պատժվում են: Իսկ Հայաստանում նրանք կանոնն են, ոչ բացառությունը: Նրանք իշխանավորներն են, օրենքը դարբնողները: Նրանք են ընդունում օրենքները, գրավում աթոռները եւ ձեռք բերում անձեռնմխելիություն՝ պահպանելու համար իրենց «ավարը»:

Այնտեղ գերիշխում է իշխանավորների օրենքը եւ ոչ թե օրենքի իշխանությունը: Եվ դրանք միայն իշխանությունից կառչողները չեն: Նրանց թվում են նաեւ իշխող կուսակցությունների ու ընդդիմության ղեկավարները, որոնք «գտնելով միմյանց» նույն անձնական շահերն են հետապնդում:

Ներկա խորհրդարանի 131 անդամներից քանի՞սն են գրողներ կամ գիտնականներ: Քանի՞սն են ուսումնասիրել քաղաքագիտություն կամ հասարակագիտություն, տնտեսագիտություն կամ իրավագիտություն: Հայաստանի ներկայիս միլիոնատերերից քանի՞սն են գումարներ նվիրում կրոնական, մշակութային, կրթական կամ հասարակական հաստատություններին: Նրանցից քանի՞սն են գեթ մի րոպե կանգ առնում նայելու մեր անցյալի եւ վերջին շրջանի պատմությանը՝ տեսնելու իրենց կյանքը զոհաբերած մեր հերոսներին, իրենց ամբողջ կյանքը եւ հարստությունը նվիրաբերած մեր մշակույթի հսկաներին եւ բարերարներին, որոնք այդ ամենը կատարել են նույնիսկ ամենածանր պայմաններում, մեր ժողովրդի ֆիզիկական գոյությունը, հոգեւոր ժառանգությունն ու մշակութային ինքնությունը պահպանելու համար:

Մինչ այժմ իրականացված կշռադատված ու ռեալիստական արտաքին քաղաքականությունը կարողացել է պահպանել անորոշ կայունություն Հայաստանում եւ հեղինակությունը՝ միջազգային հասարակությունում: Սակայն ներքին փտածությունն ու այլասերվածությունը (կոռուպցիան) դեռեւս վերացման նշաններ ցույց չեն տալիս:

Հայաստանը փոքր երկիր է եւ միշտ էլ տառապել է փոքր երկրներին հատուկ բոլոր տեսակի դժբախտություններից: Տասներկու տարի առաջ պատմությունը մեզ մի հազվագյուտ հնարավորություն տվեց վերագտնելու, աճելու, հզորանալու եւ խուսափելու հեռավոր ու մոտիկ հարվածներից: Գործընթացը ժամանակի կարոտ է, բայց ուժեղ, ամուր հիմքերը դնելու ժամանակը հիմա է: Չպետք է անպատասխանատու, եսակենտրոն եւ անմիջական շահույթ ստանալու անհեռանկար նկատառումներից ելնելով բաց թողնել աննախադեպ հնարավորությունը: Ժամանակն է ձերբազատվելու 70 տարվա ամբողջատիրական վարչակարգի ժառանգած անպատասխանատվության եւ խարդախաբարո սովորություններից եւ պատրաստ լինել ընդունելու այսօրվա պահանջներն ու իրականությունները՝ ճիշտ գնահատելով անցյալը եւ ռեալիստական մոտեցում ցուցաբերելով ապագային:

Այժմ, երբ քաղաքական մութ ամպերը կարծես Միջին Արեւելքից տեղափոխվում են կովկասյան տարածաշրջան, ռեալպոլիտիկի հմուտ մշակողները պետքարտուղարությունում եւ այլուր ծպտուն չեն հանելու, եթե Հայաստանն ընդհանրապես սրբվի աշխարհի քարտեզի վրայից: Ռուսաստանը կամ չի ցանկանա, կամ էլ ընդունակ չի լինի պաշտպանելու Հայաստանը ո՛չ վերջինիս անբարյացակամ հարեւաններից, ո՛չ էլ աշխարհի հսկաների մեծ շահերից:

Հայաստանի օլիգարխներն անհապաղ պետք է փոխեն ռեալպոլիտիկի իրենց հետապնդումներն անձնական շահերից դեպի երկրի շահերը, որովհետեւ, եթե նրանք կորցնեն մեր ազգին տրված այս փոքրիկ ու հազվագյուտ հնարավորությունը, պատմության դատարանը աններող է լինելու:

ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ԱՐԶՈՒՄԱՆՅԱՆ
ՌԱԿ կենտ. վարչության անդամ
«Արմինյըն միրըր սփեքթեյթըր»

Սահմանների բացման պատրաստակամությունն ամենեւին բացում չէր ենթադրում

Թուրքիայի վարչապետի հայտարարությունը գերազանցեց բոլոր ենթադրությունները

Հունիսի 28-ի համարում «Էրդողանը հարաբերությունների բարելավմանը կողմ է, եթե Հայաստանը հրաժարվի Ցեղասպանության ճանաչումից» խորագրով «Ազգն» արձագանքեց նախորդ օրը Կարսում Թուրքիայի վարչապետի հայտարարությանը: Արձագանքի համար հիմք էր ծառայում թուրքական հանրային հեռուստատեսության առաջին ծրագիրը, որը հունիսի 27-ի երեկոյան եթեր հեռարձակեց Կարսում Ռեջեփ Թայիփ Էրդողանի արած հայտարարությունից մի հատված:

Վերջինը, նկատի ունենալով Հայաստանի հետ Թուրքիայի հարաբերությունների բարելավումը, բառացիորեն ասաց. «Մենք դրան էլ ենք կողմ: Սակայն ներկա փուլում մեր դիմացինները պետք է ըմբռնում դրսեւորեն: Մինչդեռ նրանք վեր են կենում Եվրոպայում, ԱՄՆ-ում, այստեղ, այնտեղ պատմական իրադարձությունները տարբեր ձեւով փորփրելու միջոցով միավոր վաստակելու փորձեր կատարում: Այսպիսի մոտեցում ցուցաբերողների հետ ինչպե՞ս ենք համաձայնության գալու: Թողեք այդ հարցը լուծեն պատմաբանները, իսկ մենք խաղաղականություն վարենք եւ ներկա դարաշրջանը դարձնենք խաղաղության, բարգավաճման դարաշրջան»:

Նույն օրը, ուշ երեկոյան Կարսում Էրդողանի հայտարարությանն անդրադարձավ նաեւ միեւնույն հեռուստատեսության երկրորդ ծրագիրը: Անդրադարձում էկրանից հնչեցին Թուրքիայի վարչապետի հետեւյալ խոսքերը. «Մենք Հայաստանի նկատմամբ կանխակալ մոտեցումներ չունենք: 1991-ին, երբ Հայաստանն անկախացավ, նրա անկախությունը ճանաչող առաջին երկիրը Թուրքիան էր: Սակայն Հայաստանն էլ «Կարս-Գյումրի պայմանագիրը չեմ ճանաչում» ասող երկիրն է: Դե եկեք նրա առջեւ սահմանները բացենք: Բայց ինչպե՞ս: Դա պայմանավորված է բազմաթիվ խնդիրներով: Մենք դրան էլ ենք կողմ: Սակայն դրա համար մեր դիմացինները պետք է ըմբռնում դրսեւորեն»:

Այլ կերպ, Էրդողանի առաջին ծրագրով էկրանից հնչած խոսքերը լրացնում էին նրա հայտարարության երկրորդ ծրագրի ներկայացրած հատվածը: Եթե հայտարարությունը երկու առանձին հատվածների համադրմամբ ամփոփենք, ապա կստացվի, որ Թուրքիայի վարչապետն ամեն կերպ փորձում է երկրի սահմանները բացել, սակայն Հայաստանը փոխանակ գոյություն չունեցող, այսպես կոչված, Կարս-Գյումրի պայմանագիրը ճանաչելու, պատմական խնդիրների լուծումը պատմաբանների հայեցողությանը թողնելու, Եվրոպայում, ԱՄՆ-ում, այստեղ, այնտեղ փորփրում է պատմական իրադարձությունները, իսկ նրան այդ հարցում աջակցում են սփյուռքահայերը:

Սա նշանակում է, որ Թուրքիայի սահմանների բացման համար Հայաստանը չպետք է հետամուտ լինի Ցեղասպանության միջազգային ճանաչմանը, պաշտոնապես պետք է հրաժարվի պահանջատիրությունից եւ ստիպի սփյուռքին դադարեցնելու իր «հակաթուրքական» գործունեությունը: Սրանք այն նախապայմաններն են, որոնք Հայաստանին առաջադրվել էին դեռեւս 1991-ին: Հաշվի առնելով, որ դրանք 1991-ին առաջադրվում էին Հայաստանի հետ դիվանագիտական հարաբերություններ հաստատելու պատրաստակամությամբ, իսկ 2003 թ.-ի հունիսի 27-ին, ինչպես դա արեց Կարսում Էրդողանը, ընդամենը թուրքական սահմանի բացման համար, ապա դժվար չէ հանգել հայ-թուրքական հարաբերություններում առկա նահանջի եզրակացությանը:

Մինչդեռ վարչապետ Ռեջեփ Թայիփ Էրդողանի հայտարարության նախօրեին Հայաստանում եւ հատկապես Թուրքիայում հայ-թուրքական հարաբերությունների աշխուժացման տեսակետներ էին հնչում: Թուրքական թերթերը միանգամայն հնարավոր էին համարում Թուրքիայի հայկական սահմանի բացումը, դրա առնչությամբ կարեւոր նշանակություն էին տալիս երկու երկրների արտգործնախարարների մադրիդյան հանդիպմանը, միաժամանակ ընդգծելով, որ Օսկանյանի եւ Գյուլի հայ-թուրքական մերձեցման նախաձեռնությանը կաջակցի նաեւ վարչապետ Էրդողանը, հայտարարելով Կարսում սահմանի բացման մասին:

Ընդ որում, այդ թերթերը նախապես նշում էին ոչ միայն Էրդողանի հայտարարության մասին, այլեւ մատնացույց էին անում, որ նրա հայտարարությամբ բացվելու է հենց Իգդիրի հատվածում գտնվող Ալիջանի սահմանադուռը: Էրդողանի հայտարարությունը, սակայն, գերազանցեց ենթադրությունները: Հասկանալի է, որ մինչ նրա հայտարարությունը համանման ենթադրություններ անող թուրքական թերթերը, հայտարարությունից հետո նախընտրեցին դրա մասին քար լռություն պահպանել: Դա ունի իր պատճառները: Սակայն դրանք մասնավոր մոտեցում են պահանջում:

ՀԱԿՈԲ ՉԱՔՐՅԱՆ

Մրրիկ եւ հեղեղումներ ԱՄՆ-ի հարավում

Մեքսիկական ծոցի ամերիկյան ափով երկուշաբթի օրն անցած «Բիլ» արեւադարձային մրրիկը հանգեցրել է պտտահողմի առաջացմանը: Ասոշիեյթեդ պրես գործակալությունը հաղորդում է, որ դրա հետեւանքով 4 մարդ վիրավորվել է, մոտ 11 հազար տուն ու հիմնարկ մնացել են առանց էլեկտրաէներգիայի:

Առատ տեղումներ են արձանագրվել Լուիզիանայի, Միսուրիի, Ալաբամայի եւ Ֆլորիդայի նահանգներում: Մասնագետների գնահատումների համաձայն, Նյու Օռլեանում մեկ օրում 15 սմ անձրեւ է տեղացել: Տեղումները շարունակվում են:

Լուիզիանայում եւ Միսիսիպիում հայտարարվել է արտակարգ դրություն: Նյու Օռլեան քաղաքում հեղեղվել է Ֆրանսիական թաղամասը:

Ափամերձ շրջաններում օթեւաններ են բացվել նրանց համար, ում տները ցածրավայրերում են եւ ենթակա են հեղեղման: «Բիլ» մրրիկից տուժած տարածքների մեծ մասում խափանված է ավտոմոբիլային երթեւեկությունը:

ԿԺԴՀ-ն ԱՄՆ-ին սպառնում է «հատուցման քայլերով»

ԿԺԴՀ-ն երեկ սպառնացել է «լիովին դուրս գալ» Կորեական թերակղզու զինադադարի համաձայնագրից եւ «հատուցման անխնա քայլեր ձեռնարկել», եթե ԱՄՆ-ը մեծացնի ռազմական ներուժն այդ շրջանում: Հյուսիսային Կորեան մասնավորապես սպառնացել է ԱՄՆ-ի դեմ «հատուցման քայլեր» ձեռնարկել, եթե այդ երկիրն իր նկատմամբ կիրառի պատժամիջոցներ կամ օդային ու ծովային շրջափակման փորձեր անի:

Փենյանից ԻՏԱՌ–ՏԱՍՍ գործակալությունը հաղորդում է, որ երեկ նման սպառնալիքներով հանդես է եկել Կորեական ժողովրդական բանակի ներկայացուցիչը երկու Կորեաների սահմանային քաղաք Փանմունջոմում:

Կորեայի կենտրոնական հեռագրական գործակալության տարածած հայտարարության մեջ նշվում է, որ հատուցումը կլինի «հուժկու եւ անխնա», սակայն չի կոնկրետացվում, թե ինչպիսի պատասխան միջոցներ են նկատի առնվում: Միաժամանակ կորեական բանակի ներկայացուցիչը նախազգուշացրել է, որ պատերազմի դեպքում «հարավկորեացիների» վնասների համար պատասխանատու կլինի ԱՄՆ-ը»:

Հյուսիսկորեացի զինվորականը պարզաբանել է, որ ԿԺԴՀ-ի շրջափակումը կլիներ 1950–53 թթ. Կորեական պատերազմից հետո ԱՄՆ-ի հետ կնքած զինադադարի համաձայնագրի 15-րդ հոդվածի խախտում:

Փենյանը շրջափակումը եւ պատժամիջոցները կհամարի «ռազմական գործողություններ»:

Պ. Ք.

Նոր պատրաստուկը 20 րոպեում ոչնչացնում է թոքաբորբի վիրուսը

ՊԵԿԻՆ, 1 ՀՈՒԼԻՍԻ. ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Չինաստանում նանոտեխնոլոգիայի կիրառմամբ ստեղծվել է մի պատրաստուկ, որը 20 րոպեում ոչնչացնում է արտասովոր թոքաբորբի վիրուսը:

Պատրաստուկը փորձարկումներ է անցել Ուհանի հեղինակավոր համալսարանի վիրուսաբանության կենտրոնում, իսկ հայտնագործող Վան Սյուետինը, որն իր գյուտի վրա աշխատել է ավելի քան տասը տարի, այն գրանցել է Սինգապուրում, ԱՄՆ-ում եւ հենց ՉԺՀ-ում, հաղորդում են Չինաստանի զանգվածային լրատվամիջոցները:

Հունիսի սկզբին Ուհանում անցկացված փորձարկումները ցույց են տվել, որ նոր պատրաստուկն արտասովոր թոքաբորբի վիրուսը ոչնչացնում է 20 րոպեում:

ՍԿԱՆԴԱԼՆԵՐԻ ԲՈՎՈՒՄ

Բեռլուսկոնին ստանձնեց ԵՄ նախագահությունը

Երեկվանից փորձությունների նոր փուլ է սկսվել եվրամիության պետությունների համար. հուլիսի 1-ից մինչեւ տարեվերջ միությունում նախագահելու է Իտալիան ի դեմս վարչապետ Սիլվիո Բեռլուսկոնիի:

Ֆրանսպրեսը նշում է, որ Բեռլուսկոնին տրամադրված է Իտալիայի նախագահության 6-ամսյա ժամկետն ավարտել շոշափելի արդյունքներով: «Ես պարտավորված եմ մեծապես հաղթել», օրերս հայտարարեց վարչապետը, որի նախագահությունը, գերմանացի ձախամետ գործիչներից մեկի խոսքերով, «ստվեր է գցում ամբողջ Եվրոպայի վրա»:

ԵՄ նախագահի պաշտոնում Բեռլուսկոնին փոխարինում է Հունաստանի վարչապետ Կոստաս Սիմիտիսին: Իտալիայի վարչապետը պաշտոնն ստանձնեց Իտալիայում իր դեմ հարուցված դատական գործի կարճումից ընդամենը մի քանի օր անց: Նա մեղադրվում էր 1985 թ. դատավորներին կաշառելու մեջ, որպեսզի կանխվի SME պետական ընկերության անցումն իր մրցակիցներից մեկին:

Բեռլուսկոնին փրկվեց շնորհիվ Իտալիայի խորհրդարանի նոր օրինագծի, որն անձեռնմխելի է դարձնում երկրի իշխանության բոլոր ճյուղերի 5 բարձրագույն ներկայացուցիչներին:

Եվրոպական մի շարք երկրների մամուլում նախօրոք կասկածներ էին արտահայտվել, թե Բեռլուսկոնին ունի՞ արդյոք ԵՄ նախագահ դառնալու «բարոյական իրավունք»: Մայիսին այդ մասին առաջինը գրել էր բրիտանական «Էկոնոմիստ» շաբաթաթերթը, նշելով, թե նա «անկարող է ղեկավարել Եվրոպան»:

Խոսքը ոչ միայն Բեռլուսկոնիի անձի, այլեւ դիրքորոշման մասին է: Ֆրանսպրեսն ընդգծում է, որ նա ամերիկամետ է, գերազատական, կողմ է Ռուսաստանը, Թուրքիան եւ Իսրայելն ընդգրկող «մեծ Եվրոպային», ինչպես նաեւ հակադրվում է ուժեղ Եվրոպայի ջատագովներ Ֆրանսիային եւ Գերմանիային:

Սալոնիկի գագաթաժողովում Բեռլուսկոնին շարադրեց իր նպատակային դրույթները: Նա մասնավորապես մտադիր է միջկառավարական բանակցություններ նախաձեռնել ապագա Եվրոպայի սահմանադրության շուրջը եւ մինչեւ տարեվերջ ընդհանուր համաձայնության հասնել սահմանադրության հարցում:

Բեռլուսկոնին նաեւ ակնկալում է իր նախագահության ամիսներին Եվրոպայում հասնել տնտեսական վերաշխուժացման, որից առաջին հերթին կշահի Իտալիան: ԱՄՆ նախագահ Ջորջ Բուշի հետ իր «բարեկամությունը» հիմք ընդունելով՝ նա կփորձի նաեւ Ամերիկային վերահաշտեցնել «հին Եվրոպայի» հետ եւ Իտալիայում կազմակերպել իսրայելցիների ու պաղեստինցիների հաշտության խորհրդաժողով:

ԵԽ. «Ռուսաստանում խոշտանգում են կալանավորներին»

Եվրախորհրդի հակակտտանքային հանձնախումբը ծանր մեղադրանքներ է ներկայացրել Ռուսաստանին: Ստրասբուրգում հանձնախմբի հրապարակած զեկուցագրում քննադատվում են ՌԴ միլիցիայի գործողությունները եւ բանտերում տիրող իրավիճակը:

Գերմանական «Զյուդդոյչե ցայտունգ» թերթը մեջբերում է զեկուցագրի այնպիսի մեղադրանքներ, ինչպիսիք են «բռնցքահարվածները, ապտակները, աքացիները, մահակով, բեյսբոլի մականով կամ այլ կարծր առարկաներով հասցվող հարվածները եւ նույնիսկ էլեկտրացնցահարումները»:

Նշվում է, որ հանձնախմբի պատվիրակությունը 2001 թ. Ռուսաստանում «տագնապալի թվով» գանգատներ է ստացել կասկածյալների հանդեպ դաժան վերաբերմունքի դրսեւորման վերաբերյալ: Ընդսմին կտտանքների նպատակը նրանցից խոստովանություններ կորզելն է:

Ռուսաստանը պաշտոնապես վիճարկում է այդ մեղադրանքները: ՌԴ պատասխան փաստաթղթում նշվում է, որ դատախազությունը տվյալներ չունի ձերբակալման պահին ֆիզիկական ուժի գործադրման կամ խոշտանգումների վերաբերյալ: Այդուհանդերձ, ՌԴ օրենսդրության մեջ կատարվել են փոփոխություններ, որոնք կոչված են կանխելու կտտանքները:

Եվրախորհրդի հիշյալ հանձնախումբը լուրջ մտահոգություն է արտահայտել նաեւ ՌԴ կալանավայրերի «գերբնակեցման» կապակցությամբ, երբ բանտախցերում պահվում են նախատեսվածից մի քանի անգամ մեծ թվով բանտարկյալներ:

Բելառուսում շրջանառության մեջ դրվեց անկանխիկ ռուբլի

Հուլիսի 1-ից Բելառուսում շրջանառության մեջ է դրվել անկանխիկ ռուսական ռուբլի: Այդ մասին լրագրողներին հայտարարել է Բելառուսի ազգային բանկի վարչության փոխնախագահ Վլադիմիր Սենկոն:

Բանկում պնդում են, որ երկրի վճարային համակարգը պատրաստ է դրան: Սենկոյի խոսքերով, այսուհետեւ բելառուսական ձեռնարկություններն ու ընկերությունները միմյանց տրամադրվող ապրանքների եւ սպասարկումների դիմաց «կկարողանան ազատորեն վճարել ռուսական ռուբլով»:

Իրենց հաշիվներում ռուսական արժույթ ունեցող բելառուսական ձեռնարկություններն ու կազմակերպությունները կարող են նույնիսկ հարկերը մուծել ռուբլով:

Բելառուսի տարածքում անկանխիկ հաշվարկներում ռուսական ռուբլու օգտագործումը ենթադրում է թղթակցային հաշիվների բացում ՌԴ կենտրոնական բանկում:

Բելառուսի ազգային բանկում համոզված են, որ «Ռուսաստանի եւ Բելառուսի վճարային համակարգերը պատրաստ են անցնելու միասնական վճարամիջոցի»: Միաժամանակ չի բացառվում, որ հարկ լինի ազգային բանկի պահուստներից մինչեւ 50 մլն դոլար օգտագործել անցումն ապահովելու եւ բելառուսական ռուբլու փոխարժեքը պահպանելու համար:

2004 թ.-ից բելառուսական եւ ռուսական արժույթների փոխարժեքները սերտորեն կապակցված կլինեն:

Պ. Ք.

Հայ պարարվեստի երախտավորը

Լրացավ հայ պարարվեստի երախտավոր, Հայաստանի Հանրապետության վաստակավոր արտիստ Արտաշես Կարապետյանի ծննդյան 75 և ստեղծագործական գործունեության 60 ամյակները:

Արտաշես Կարապետյանն իր յուրահատուկ վաստակն ունի հայ բեմական պարարվեստի ձևավորման մեջ: Ժառանգելով հոր՝ Հակոբ Կարապետյանի պարասիրությունը, Արտաշեսը դարձավ այդ գերդաստանի այն օղակը, որն իր մեջ կենտրոնացնելով պարի նկատմամբ ունեցած մեծ սերն ու ընդունակությունները, փոխանցեց իր եղբայրներին, քրոջն ու որդիներին: Կարապետյանների գերդաստանի համար պարը դարձել է կյանքի նպատակ և ինքնարտահայտման միջոց: Այսօր պարում են նրա որդիները, թոռներն ու նույնիսկ այս ընտանիք մտած հարսները:

Դեռևս պատանի, 1943 թ. 15 տարեկան Արտաշեսը որպես պարող ընդունվել է Թաթուլ Ալթունյանի ղեկավարած Հայկական ժողովրդական երգի ու պարի անսամբլ: Ընդգրկվելով անսամբլի կազմի մեջ, շուտով Արտաշեսն անցավ ընտրյալների շարքը՝ վաստակելով բոլորի հարգանքը: Նույն թվին անսամբլը երեք ամսով մեկնեց հյուրախաղերի: Առաջին մկրտությունն Արտաշեսը ստացավ հենց այս օրերին, մերձբալթյան ռազմաճակատում, որի հրամանատարը գեներալ, հետագայում Սովետական Միության մարշալ Հովհաննես Բաղրամյանն էր: Արտաշեսն այստեղ արժանացավ հատուկ ուշադրության, որի համար հենց Բաղրամյանը պարգևատրեց անվանական ժամացույցով: Այդ օրից անսամբլի մենակատար Արտաշես Կարապետյանի ուղեկիցը դարձան հայկական Շալախոն, Ծափ պարը, Կոխը, Սևանի ձկնորսները (բեմ.՝ Ազատ Ղարիբյանի), Բերդ պարը և բազմաթիվ այլ բեմադրություններ: Այդ պարերի կատարմամբ նա մասնակցել է հանրապետական և միջազգային փառատոների, վաստակել բարձր կոչումներ:

Բազմավաստակ Թաթուլ Ալթունյանի խստապահանջ ղեկավարությամբ աշխատելով, Արտաշես Կարապետյանը 1960 թ. արժանացավ մեծ վստահության: Նրան հանձնարարվեց անսամբլի պարային մասի ղեկավարությունը, իսկ հետագայում 1974 թ. նա արդեն Թաթուլ Ալթունյանի անվան Հայկական ժողովրդական երգի ու պարի անսամբլի պարային խմբի ղեկավարն ու բալետմայստերն էր: Կատարողական բարձր արվեստի, ձեռք բերած մեծ հեղինակության ու վստահության համար 1965 թ. Հայաստանի կառավարությունը նրան արժանացրել է Հայաստանի Հանրապետության վաստակավոր արտիստի կոչմանը: 20-25 տարի անընդմեջ անսամբլում պարելուց հետո Արտաշես Կարապետյանն անցավ ղեկավար աշխատանքի: 1970 թ. մշակույթի նախարարությունը նրան հրավիրեց ժողովրդական ստեղծագործության տուն՝ ստանձնելու պարարվեստի բաժնի մեթոդիստի, հետագայում

նաև բաժնի տնօրենի պաշտոնները: Այդ շրջանում Արտաշես Կարապետյանը ստանձնեց Հայաստանում գործող բոլոր պարախմբերի հսկողությունն ու ղեկավարությունը: Ի պաշտոնե շրջելով Հայաստանի բոլոր քաղաքներում ու գյուղերում, իր խորհուրդներով ու իմացությամբ մեծ օգնություն ցույց տվեց խմբերին և դրանց պարային ծրագրերի ձևավորմանը: Կազմակերպելով ամենամյա սեմինար դասընթացներ, այդ տարիներին գործնական ու մեթոդական օգնություն ցույց տալու նպատակով, նա իր շուրջն էր հավաքել բոլոր պարային խմբերի ղեկավարներին, որի արդյունքը եղավ նաև թվով 7 «մեթոդական օգնություն» գրքույկների հրատարակումը: Անմիջական կապի շնորհիվ Արտաշես Կարապետյանն իր համար հայտնաբերեց հայկական ժողովրդական պարի առանձնահատուկ հմայքն ու իմաստը: Ամեն անգամ գեղջուկի պարին առնչվելով, ինքը ևս իմաստնանում և հարստանում էր գիտելիքներով: Նրա համար առանձնահատուկ իմաստ էին ձեռք բերել պատմական Հայաստանի Մուշ, Վասպուրական, Սասունն ու Համշենը, Արաբկիր ու Տիգրանակերտ անունները և այդ գավառներին հատուկ ժողովրդական պարերը: Արտաշես Կարապետյանը, ղեկավարելով և ուղղություն տալով, միաժամանակ ժողովրդից սովորում և հարստանում էր գիտելիքներով:

Որպես ղեկավար և խորհրդատու նա կազմակերպել է բազմաթիվ պարախմբեր, որոնց ծրագրում ընդգրկվել են մեկ որոշակի ազգագրական շրջանի պարերը: Դրանց թվում են՝ Երևանի ռետինի գործարանի «Անահիտ», լամպերի գործարանի «Լույս», Արարատի շրջանի Կիրովի անվ. սովխոզի «Տիգրանակերտ» և ուրիշ ժողովրդական պարերի ինքնագործ խմբեր: Նրա ղեկավարած և խորհրդատվությունը ստացած բոլոր խմբերը մասնակցելով հանրապետական ու միութենական մրցույթների ու փառատոների, արժանացել են դափնեկրի ու մրցանակակրի կոչումներին՝ ձեռք բերելով նաև ժողովրդական կոլեկտիվի գնահատական:

1982 թ.-ից որպես ժողովրդական պար և բալետմայստերի վարպետություն առարկաների դասախոս, Արտաշես Կարապետյանն իր աշխատանքն է սկսում Խաչատուր Աբովյանի անվան մանկավարժական համալսարանի պարարվեստի ամբիոնում: Տարիների ընթացքում կուտակած փորձը, տեսական ու գործնական գիտելիքներն այստեղ արտահայտվում են ձևավորվող ուսումնական համակարգի շրջանակներում: Նրա կրթած ու դաստիարակած, երեք սերնդին պատկանող շրջանավարտներն այսօր աշխատում են որպես դասախոսներ, անսամբլի ղեկավարներ և արվեստի դպրոցի տնօրեններ:

Արտաշես Կարապետյանը տարիների ընթացքում արտասահմանից ընդունել է պարարվեստով զբաղվող բազմաթիվ մասնագետների և պարախմբերի, նրանց հետ աշխատել է՝ տալով գործնական գիտելիքներ, սովորեցրել է պարեր և կատարել բեմադրություններ: Որպես պարող, բեմադրող և ղեկավար բազմիցս ներկայացել է Հայաստանի և սփյուռքի հասարակությանը: Իր գործունեության ընթացքում նա աշխատել է ճանաչված բալետմայստերներ Իլյա Արբատովի, Էդուարդ Մանուկյանի, Զարեհ Մուրադյանի, Ազատ Ղարիբյանի, Մաքսիմ Մարտիրոսյանի, Լ. Լավրովսկու, Վ. Վարկովիցկու, Ա. Դիլբազու, Բագրատիոնի և շատ ուրիշների հետ: Շրջագայել է ԽՍՀՄ բոլոր հանրապետություններում և արտասահմանյան 30 երկրներում:

ԺԵՆՅԱ ԽԱՉԱՏՐՅԱՆ
Էթնոպարագետ, պատմ. գիտ. թեկնածու

Հայաստանի գրողների միությունում

Երեկ Հայաստանի գրողների միությունում տեղի ունեցավ գիտական նստաշրջան՝ նվիրված հայ գրականության տաղանդավոր գրողներից մեկի՝ Գուրգեն Մահարու ծննդյան 100-ամյակին: Նստաշրջանը կազմակերպվել էր ՀԳՄ-ի և ԳԱԱ գրականության ինստիտուտի նախաձեռնությամբ: Բացման խոսքում գրականության ինստիտուտի տնօրեն Ազատ Եղիազարյանը նշեց Գ. Մահարու կենսագրական և ստեղծագործական ինքնատիպության մասին: Սաթենիկ Ավետիսյանն անդրադարձավ Գ. Մահարու «Այրվող այգեստաններ» վեպին, Մարգարիտ Խաչատրյանը՝ Մահարու և Համաստեղի նամակագրությանը, Նորայր Ադալյանը՝ Գուրգեն խանի կյանքի հետաքրքրական դրվագներին, Ալմաստ Զաքարյանը և Մահարու կինը՝ Անտոնինա Մահարին, ամուսնու մասին հուշեր պատմեցին:

Այսօր ՀԳ միությունում, Շիրակ միջազգային միության հետ համատեղ, տեղի կունենա Հայաստանի մշակույթի վաստակավոր գործիչ, պրոֆեսոր, ներկայումս ԱՄՆ-ում բնակվող, «Նոր կեանք» շաբաթաթերթի աշխատակից Ռազմիկ Մադոյանի «Հուշամատյան», «Նռան գույնը և Փարաջանովի լեգենդը», «Բեմն իմ խաչն է» մենագրությունների շնորհանդեսը՝ նվիրված հեղինակի ծննդյան 75-ամյակին: Բանախոսներն են՝ Դավիթ Մուրադյանը, Պերճ Զեյթունցյանը, Սուրեն Համբիկյանը, Նարինե Սարգսյանը, Դոնարա Հարությունյանը:

ԺԱՄԱՆԱԿԱԿԻՑ «ԱՐՎԵՍՏ»

Իրականությունից... դուրս

Աշխարհն այնպիսին է, ինչպիսին կա, նա չի փոխվում երբեք. այդ մենք ենք գունավորում կամ գունազերծում ըստ մեր ընկալումների ու մտահղացումներում ստեղծում տարբեր իրականություններ: Գեղեցկություններից ու ներդաշնակությունից վաղուց հեռացած մեր էություններում իրականությունը տարրալուծվելով ստանում է երբեմն խիստ ինքնատիպ ձևեր, դրանք հաճախ անընկալելի կամ անընդունելի են ընդհանուրի համար: Օրիգինալության մարմաջով տառապողների մասին չէ ասվածը, այլ մտքի ինքնօրինակ և երևակայության արտասովոր վիճակներ ունեցողների, որոնց համար իրականության ամեն փաստ արդեն իսկ ձևախեղում է: Հանճարեղ անգլիացու մտապես արդիական «ժամանակն իր շավղից դուրս է սայթաքել» այսօրվա իրականությանն առավել համահունչ է: Սակայն ո՞րն է ժամանակի սահմանագիծը, և որո՞նք են իրականության ավելի ընդունելի չափանիշները: Ինչպե՞ս է բանաձևվում ազատությունը և որտե՞ղ իրականանում: Իրականից անդինին մի քայլ է միայն՝ սահմաններն են ժամանակներով պարագծելի: Սրբության և խելագարության սահմանաբաժանը որքան հեռու, նույնքան մոտ է իրականում: Արդյոք ազատությունը ժամանակից և տարածությունից անդինը չէ՞, և մարմնական պատյանը չէ՞ նրա առաջին զնդանը: Եվ մի՞թե մտքի ամեն ազատություն, կերպարանք առնելով որևէ ձևի մեջ, հավակնում է արվեստի ստեղծագործության:

Ահա սեփական երևակայությունն իրեղեն դարձնելու ինքնատիպ ազատությամբ Ազատ Սարգսյանը ՆՓԱԿ-ում ստեղծել է մեր իրականության «դատարկ ստվերը»: «Շիզո իրականության» վերածված այս ընդարձակ տարածության երկայնքով ձգվող ցելոֆանե հսկայածավալ պարկերը և պաստերի մեծադիր էկրանների՝ առաջին տպավորությամբ անհասկանալի պատկերները սառնաշունչ և հեղձուկ մթնոլորտ են ստեղծում: Տեսա-տեղակայումներով արտացոլված է հայաստանյան քաղաքական և առօրեական ոչ հեռու անցյալը: Հավաքական դժգոհության ֆոնին հայկական լրատվամիջոցների սվաղած, լղոզուն տեղեկատվությունը՝ հասարակությանը թունավորող:

Իրականության շիզո ընկալման համար անհրաժեշտ շիզո սուբյեկտը սահմանվում է իբրև մեկը, ով չի զգում իր մարմնի սահմանները, ով չունի դրանց զգացումն առհասարակ: Իրականության մեջ այսպիսի տարրալուծումը, սեփական անհասկանալիությունը, եսը կորցրած վիճակը, որ վտանգավոր միտումներով է հղի, ենթադրում է դեպրեսիոն վիճակ՝ ծայրահեղ անտարբեր կամ ծայրահեղ ագրեսիվ՝ երկու դեպքում էլ՝ սահմանային: Ցելոֆանային այս անել իրադրությունն անկենդան, տոսկալիորեն անձուկ հոգեվիճակ է առաջացնում, այնպիսին, որ ուզում ես վայրկյան առաջ դուրս գալ: Կենդանության ոչ մի նշույլ, լավատեսության, հույսի ոչ մի ստվեր: Անկերպարանք ու աներևույթ մարդիկ (ենթադրելի) իրերին համարժեք են, որովհետև անդեմ են: Այս «մեռյալ սեզոնից» սոսկալով՝ տաք գույների եզերքն ավելի քան անհրաժեշտ է դառնում: Շիզո իրականությունից փախուստի տրամադրությունները ելքեր են պարտադրում՝ կենսաշնչառու... հենց այնտեղ, այս մերձակայքում, շենքին մոտ...

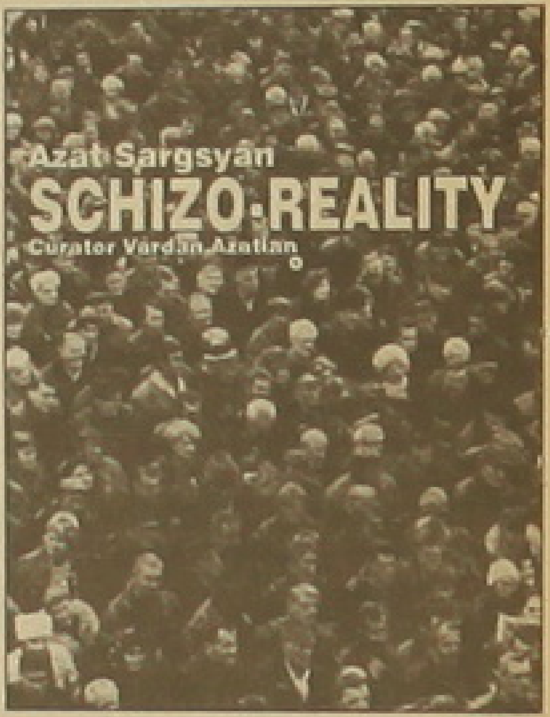

«Մարդու և առարկայի, կենդանի էակի և մահացածի սահմանները միախառնելու միտումը մի կողմից թերևս ազատության, իսկ մյուս կողմից խելագարության նախապայման է:

...Սահմանների այս նույնացումն ու միացումն Ազատը զգում է իր մարմնի վրա՝ նույնանալով ճանապարհորդի, զբոսաշրջիկի, վտարանդու հետ: Մարդիկ, ովքեր հասարակական readymadee-ի դերում են: Մտապես փոփոխվող միջավայրերի մեջ նրանք կորցնում են իրենց ու իրենց ներկան: Իսկ տարերային կամ շիզո իրականության մեջ Ազատի հերոս շիզո-սուբյեկտը, ունենալով ներկան և հաստատունը, տարրալուծվում է հասարակության մեջ», այս մեկնաբանությունը Վարդան Ազատյանինն է:

Դրսևորումների նման ինքնատիպ ոճը հատուկ է ցուցադրման վայրին՝ ՆՓԱԿ-ին: Հետաքրքրությունների և երևակայությունների ժամապատասխան մի նեղ շրջանակի համար նմանատիպ փորձեր ամենուրեք և միշտ էլ արվում են, որ տարրալուծվող և անցողիկ են ժամանակի մեջ, նաև ինքն իր մեջ, ինքն իր համար, մեծ ճանապարհներից շատ հեռու ենթատեքստը որքան էլ հասկանալի, այնուամենայնիվ, արվեստի ոգուն ու չափանիշներին անհաղորդ: Ընդամենը փաստվում է, որ մեր քաղաքում էլ կան այդպիսիք (օրիգինալներ), և ՆՓԱԿ-ն էլ այսպիսի ցուցադրության հնարավորությունների տարածք է:

ՄԵԼԱՆՅԱ ԲԱԴԱԼՅԱՆ

Կնոջ առեղծվածայնությունը

«Կին» հասարակական կազմակերպության և գեղարվեստի պետական ակադեմիայի ուսանողական խորհրդի աջակցությամբ կազմակերպված «Կնոջ առեղծվածային կերպարը» խորագրով ցուցահանդեսին մասնակցում էին Փ. Թերլեմեզյանի անվան գեղարվեստի ուսումնարանի, գեղարվեստի ակադեմիայի, մանկավարժական համալսարանի մշակույթի ֆակուլտետի, Կոմիտասի անվան երաժշտանոցի, կինոյի և թատրոնի ինստիտուտի ուսանողները: Բացումը տեղի ունեցավ շաբաթ օրը՝ «Հայնախագիծ» ինստիտուտի դահլիճում: Ցուցահանդեսի նպատակը՝ տաղանդավոր երիտասարդներին հանրությանը [illegible]ը: Ելույթ ունեցան Իրանի «Լազար» պատկերասրահի տնօրեն, լրագրող-մշակութաբան Ժանեթ Լազարյանը, «Տաղարան» համույթի նախագահ Սեդրակ Երկանյանը, կինոյի և թատրոնի ինստիտուտից Հայկ Զորիկյանը, երաժշտական կատարմամբ՝ Կոմիտասի անվան երաժշտանոցի ուսանողները:

Ներկայացված աշխատանքները կնոջ կերպարի յուրովի մեկնաբանություններ էին, կանացի գաղտնախորհուրդ էության (որ հակված ենք առեղծվածային համարել) մի-մի բացահայտում: Առավել հետաքրքրական մոտեցումներով աչքի էին ընկնում Հայկ Մարտիրոսյանի, [illegible] աշխատանքները:

Ս. Բ.

ԾԱՂՐԱՆԿԱՐՉԻ ԱՉՔԵՐՈՎ

ԱԶԳ Մարզական

ՈՒԵՖԱ-ի գավաթի մրցաշարում փոփոխություններ են սպասվում

Ամենայն հավանականությամբ հաջորդ տարվանից ՈՒԵՖԱ-ի գավաթի խաղարկության մրցակարգը կփոխվի: Հուլիսի 12-ին ՈՒԵՖԱ-ի գործկոմի նիստում այդ հարցը քննարկման առարկա կդառնա: Որքան էլ եվրոպական ֆուտբոլի չինովնիկները փորձում էին գաղտնի պահել ՈՒԵՖԱ-ի գավաթի խաղարկության նոր մրցակարգի նախագիծը, այնուամենայնիվ, այն հասարակությանը հայտնի դարձավ: Համաձայն նոր մրցակարգի, հաջորդ մրցաշրջանում 98 թիմի փոխարեն մեկնարկի դուրս կգա 80 ակումբ: Առաջին փուլում վիճակահանությամբ բաժանվելով զույգերի, կորոշվեն պայքարը շարունակող 40 լավագույնները: Հաջորդ փուլում այդ թիմերը կբաժանվեն 8 խմբի: Խմբային մրցաշարը կանցկացվի մեկ շրջանով: Թիմերից յուրաքանչյուրը սեփական եւ մրցակցի դաշտերում 2-ական հանդիպում կանցկացնի: Դաշտի տերերի որոշման հարցում հաշվի կառնվեն տվյալ թիմը ներկայացնող երկրի վարկանիշը ՈՒԵՖԱ-ի վարկանիշային աղյուսակում: Օրինակ՝ խմբում 1-ին համարի տակ ընդգրկված թիմը սեփական հարկի տակ

կհյուրընկալի 2-րդ համարի թիմին եւ այլն: 1/8 եզրափակիչ դուրս կգան խմբերում առաջին երկու տեղերը գրաված թիմերը: Հաջորդ փուլերը կանցկացվեն գավաթային հանդիպումների սկզբունքով:

Որքանո՞վ է այս մրցակարգը շահավետ Հայաստանի թիմերի համար: Եթե մեր թիմերին հաջողվի հաղթահարել առաջին փուլի արգելքը, ապա երկրորդ փուլում առնվազն 4 հանդիպում կանցկացնեն, ինչը շատ օգտակար կլինի միջազգային խաղերի փորձի ձեռքբերման առումով: Իսկ հայ ֆուտբոլասերներն էլ հնարավորություն կունենան գոնե եւս 2 խաղ դիտելու: Մյուս կողմից կա մտահոգիչ մեկ հանգամանք: Դա թիմերի քանակի կրճատումն է: Հարկ կլինի 16 թիմով նվազեցնել մասնակիցների թիվը: Առայժմ հայտնի չէ, թե ի՞նչ սկզբունքով են կատարելու նախատեսված կրճատումը: Հնարավոր է մեկական թիմով կրճատեն ՈՒԵՖԱ-ի գործակիցների աղյուսակում ցածր տեղեր զբաղեցնող երկրների ներկայացուցչությունը: Այդ դեպքում Հայաստանը, որը 41-րդ տեղում է, կտուժի: Բացառված չէ, որ կրճատումը վերաբերի այն երկրներին, որոնք 2-ից ավելի ներկայացուցիչներ ունեն ՈՒԵՖԱ-ի գավաթի մրցաշարում:

Իհարկե, չի կարելի վստահ պնդել, թե հուլիսի 12-ին նոր մրցակարգն անպայման կընդունվի: Նորամուծությանը կողմ են սկանդինավյան երկրների ներկայացուցիչները, ինչպես նաեւ գերմանական մի շարք ակումբներ, իսկ պահ առաջատար ֆուտբոլային մի շարք երկրներ ու թիմեր դեմ են մրցակարգի փոփոխությանը:

«Ռիվեր փլեյթն» Արգենտինայի չեմպիոն

Ֆուտբոլի Արգենտինայի առաջնության ավարտից մեկ տուր առաջ «Ռիվեր փլեյթը» նվաճեց երկրի չեմպիոնի կոչումը: Նախավերջին տուրում «Ռիվեր փլեյթի» ֆուտբոլիստները 2-0 հաշվով պարտության մատնեցին «Օլիմպոյին» եւ վաստակեցին 43 միավոր: Ընթացիկ մրցաշրջանում չեմպիոնի կոչման համար համառ ու անզիջում մրցապայքար էր ծավալվել «Ռիվեր փլեյթի», «Բոկա խունիորսի» եւ «Վելես Սարսֆիլդի» միջեւ: Սակայն «Բոկա խունիորսը», որը պայքարում է նաեւ Լիբերտադորեսի գավաթի համար, առաջինը «սայթաքեց» այդ պայքարում՝ առաջատարից հետ մնալով 4 միավորով: Նախավերջին տուրում անհաջողության մատնվեց նաեւ «Վելես Սարսֆիլդը», որը զիջեց «Էստուդիանտեսին», որի հաշվին գրանցված է 38 միավոր:

Այսպիսով, «Ռիվեր փլեյթը» հաստատեց երկրի ուժեղագույն ակումբի իր համբավը՝ ոսկե մեդալների արժանանալով 31-րդ անգամ Արգենտինայի առաջնության անցկացման 73 տարվա պատմության ընթացքում: 2-րդ ցուցանիշն ունի «Բոկա խունիորսը», որը չեմպիոն է դարձել 19 անգամ: «Ինդեպենդիենտեի» ֆուտբոլիստները հաջողության են հասել 14 անգամ:

Ճիշտ է, միջազգային ասպարեզում «Ռիվեր փլեյթի» հաջողությունները համեստ են: Երկու անգամ՝ 1986 եւ 1996 թթ. թիմը նվաճել է Լիբերտադորեսի գավաթը, մեկական անգամ դարձել է Միջմայրցամաքային գավաթի, Միջամերիկյան գավաթի եւ Հարավային Ամերիկայի սուպերգավաթի դափնեկիր:

Լարիոնովն այլեւս չի ցանկանում միլիոնատեր լինել

Հոկեյի ազգային լիգայի «Դետրոյթ» թիմում հանդես եկող 42-ամյա Իգոր Լարիոնովը հրաժարվել է եւս մեկ տարով երկարաձգել պայմանագիրը եւ ստանալ միլիոն դոլար: Հարցը հոկեյիստի տարիքը չէ: Հոկեյի ազգային լիգայի ամենատարեց խաղացողը մեկ անգամ չէ հայտարարել, որ իրեն վստահ է զգում սահադաշտում: Պատճառներն այլ են: Առաջինը նրան առաջարկվող գումարի չափն է: Լարիոնովն ու իր գործակալ Դոն Բեյզլին լուրջ չեն համարում 1 մլն դոլարը: Դեռեւս մեկ տարի առաջ նույնատիպ իրավիճակում նրանք ակումբի նախագահից 1,7 մլն դոլար էին պահանջում: Սակայն այն ժամանակ «Դետրոյթը» նվաճել էր Սթենլիի գավաթը, եւ Լարիոնովը թիմի առաջատար հոկեյիստներից էր: Ուստի կողմերը համաձայնության եկան 1,5 մլն դոլարի հարցում, եւ Լարիոնովը եւս մեկ տարի խաղաց թիմում: Սակայն ընթացիկ մրցաշրջանը «Դետրոյթի» համար անհաջող էր: Հիմնականում տարեց հոկեյիստներով համալրված թիմը Սթենլիի գավաթի առաջին իսկ փուլում զիջեց «Անահայմին»:

Սակայն ներկայումս հրաժարվելով պայմանագրից, Լարիոնովը հանդիսանալով հոկեյի ազգային լիգայի լեգենդներից մեկը, ընտրության լայն հնարավորություն ունի: Շնորհիվ իր բարձր ինտելեկտի, «Պրոֆեսորը» կարող է մարզչական աշխատանքի անցնել ցանկացած ակումբում: Բացառված չէ նաեւ, որ նա վերադառնա Ռուսաստան: Անցյալ տարի Լարիոնովը հանդիպեց իր նախկին խաղընկեր, ներկայումս ՌԴ սպորտկոմի նախագահ Վյաչեսլավ Ֆետիսովի հետ: Այդ հանդիպումից հետո լուրեր տարածվեցին, որ առաջիկայում Լարիոնովը հնարավոր է ակտիվ մասնակցություն ունենա իր երկրի մարզական կյանքում: Հաջորդ տարի կայանալու է Կանադայի գավաթի հերթական խաղարկությունը, եւ զարմանալի չի լինի, եթե Լարիոնովին վստահվի Ռուսաստանի հոկեյի հավաքականի գլխավոր մարզչի պաշտոնը:

Իսկ առայժմ Սթենլիի եռակի գավաթակիր, օլիմպիական խաղերի կրկնակի չեմպիոն, 3 երեխաների հայր, գինիների մեծ հավաքածուի տեր Իգոր Լարիոնովը հրաժարվում է պայմանագիրը երկարաձգելուց: Դժվար թե մեկ այլ ակումբ նրան ավելին առաջարկի: Երկու տարի առաջ «Ֆլորիդայի» կազմում ամրապնդվելու Լարիոնովի փորձերն անհաջողության մատնվեցին, եւ նա վերադարձավ «Դետրոյթ», որտեղ կրկին աչքի ընկավ իր անզուգական վարպետությամբ:

Բեքհեմը «Ռեալին» եկամուտ կբերի

Թաիլանդի կառավարությունը պատրաստ է գրեթե 2,5 մլն դոլար ծախսել, որպեսզի երկրի ֆուտբոլասերները մոտիկից դիտեն Դեւիդ Բեքհեմի խաղը: Մինչ այդ, ծրագրում էին հրավիրել իտալական «Ինտերին», անգլիական «Արսենալին» եւ «Չելսիին», սակայն այդ ակումբները հրաժարվել էին մրցաշրջագայությունից՝ վախենալով անսովոր թոքաբորբի համաճարակից: Այժմ Մադրիդի «Ռեալը» նոր մրցաշրջանի նախապատրաստական փուլն է անցկացնում Ասիայում եւ Թաիլանդ ժամանելու դեպքում կարող է մեծ ուրախություն պատճառել տեղի ֆուտբոլասերներին, որոնք երկրպագում են Դեւիդ Բեքհեմին: Այնպես որ, անգլիացի ֆուտբոլիստը դեռ «Ռեալի» մարզաշապիկը չհագած, կարող է զգալի եկամուտ ապահովել արքայական ակումբին:

Նալբանդյանը դուրս մնաց պայքարից

Ուիմբլդոնյան մրցաշարի անցյալ տարվա եզրափակիչի մասնակից Դավիթ Նալբանդյանին չհաջողվեց մտնել քառորդ եզրափակիչ: Արգենտինահայ թենիսիստը բավական համառ ու անզիջում մրցապայքարում զիջեց անգլիացի Թիմ Հենմանին: Առաջին խաղափուլում Դավիթը պարտվեց 2–6 հաշվով, սակայն 2-րդում մեծ դժվարությամբ հաղթեց: Սակայն հաջորդ երկու խաղափուլերում Դավիթը պարտվեց եւ դուրս մնաց հետագա պայքարից:

Էլ ավելի համառ մրցավեճ ծավալվեց Մարկ Ֆիլիպուսիսի եւ Անդրեյ Ագասու միջեւ: Հաղթողին որոշելու համար հարկ եղավ 5 խաղափուլ անցկացնել, որոնցից 3-ը շահեց Ֆիլիպուսիսը: Երեք խաղափուլում Ֆեդերերը հաղթեց Լոպեսին, Շալկենը՝ Շուլերին, Պոպը՝ Ռոխուսին: Իսկ պահ Բյորկմանն ու Ռոդիկը քառորդ եզրափակիչի ուղեգիր նվաճեցին Միրնու եւ Շրիչափխանի հետ 4 խաղափուլերից բաղկացած մրցախաղերում:

Կանանց մրցաշարում իրենց հաղթարշավը շարունակեցին Սերենա եւ Վինուս Ուիլյամս քույրերը: Սերենան հաղթեց Դեմենտեւային (6–2, 6–2), Վինուսը՝ Զվոնարյովային (6–1, 6–3): Նրանց հաջողությունը շարունակեցին նաեւ ամերիկուհիներ Ջենիֆեր Կապրիատին ու Լինդսեյ Դեւենպորտը, որոնք համապատասխանաբար պարտության մատնեցին Միսկինային (6–2, 6–3) եւ Ասագոեին (6–4, 6–1): Կիմ Կլիյստերսը հաղթեց Սուգիյամային (6–3, 6–2), ժյուստին Էնենը՝ Մարի Պյերսին (6–3, 6–3): Քառորդ եզրափակիչում հանդես կգան նաեւ Սվետլանա Կուզնեցովան ու Ֆարինա Էլիան:

Մուսկոն մնում է «Զենիթում», Հովսեփյանը հեռանում է

«Զենիթ» ֆուտբոլային ակումբի բաժնետերերի տարեկան ժողովն իր պաշտոնում հաստատել է ակումբի նախագահ Վիտալի Մուտկոյին, որը նաեւ տնօրենների խորհրդի նախագահն է: Ակումբի բաժնետերերը նաեւ համաձայնել են թիմի գլխավոր մարզիչ, չեխ մասնագետ Վլաստիմիլ Պետրժելայի առաջարկին՝ Ալեքսեյ Իգոնինին, Սարգիս Հովսեփյանին եւ Սերգեյ Օսիպովին տրանսֆերի հանելու վերաբերյալ: Այսպիսով, ՀՀ հավաքականի պաշտպան Սարգիս Հովսեփյանն առաջնության 2-րդ շրջանում այլեւս հանդես չի գա «Զենիթում»: Ըստ հավաստի տեղեկությունների, Հովսեփյանով հետաքրքրվում է Մոսկվայի «Տորպեդոն»: Այնպես որ, բացառված չէ Սարգսի հայտնվելը Մոսկվայում:

Զագնիձեի հաղթարշավը կասեցվեց

Նախիջեւանում շարունակվում է մինչեւ 20 տարեկան պատանիների եւ աղջիկների շախմատի աշխարհի երիտասարդական առաջնությունը: Պատանիներն անցկացրել են 10 տուր: Առաջատարն ադրբեջանցի Շախրիար Մամեդյարովն է, որի հաշվին գրանցված է 8 միավոր: 10-րդ տուրում նա պարտության մատնեց հնդիկ շախմատիստ Պենտալա Հարիկրիշնային: 2-րդ տեղում 7,5 միավորով բելառուսցի Սերգեյ Ազարովն է, որը հաղթեց Գանգուլիին: 7-ական միավոր ունեն ռուսաստանցի Վիտալի Բախինը եւ իսրայելցի Սերգեյ Էրենբուրգը:

Աղջիկների մրցաշարում գերազանց ելույթ է ունենում վրաց շախմատիստուհի Նանա Զագնիձեն, որը վստահորեն գլխավորում է աղյուսակը եւ գործնականում ապահովել է աշխարհի չեմպիոնի տիտղոսը: Յոթ անընդմեջ հաղթանակներից հետո Նանա Զագնիձեի հաղթարշավը կասեցրեց ռուսաստանցի Եկատերինա Ուբիյենիկը: Զագնիձեն վաստակել է 7,5 միավոր: Նա 1,5 միավորով գերազանցում է հնդիկ շախմատիստուհի Հարիկա Դրոնավալիին:

Լազուտինան զրկվեց օլիմպիական պարգեւներից

Միջազգային օլիմպիական կոմիտեն Սոլթ Լեյք Սիթիի օլիմպիական խաղերի ավարտից 16 ամիս անց վերջնական վճիռ է կայացրել ռուսաստանցի դահուկորդուհի Լարիսա Լազուտինայի հարցով: Հիմք ընդունելով Լոզանի միջազգային մարզական արբիտրաժային դատարանի եւ դահուկավազքի միջազգային ֆեդերացիայի որոշումները, ՄՕԿ-ը Լազուտինային զրկել է օլիմպիական 2 արծաթե մեդալներից: Ռուսաստանցի մարզուհին այդ պարգեւները շահել էր 15 կմ ազատ ոճով եւ 10 կմ դասական դահուկավազքերում: Այդ արդյունքները ՄՕԿ-ը չեղյալ է հայտարարել: Առաջին մրցաձեւում արծաթե մեդալը կհանձնվի Բեկկի Սկոտին (Կանադա), իսկ բրոնզե պարգեւին կարժանանա Կատարինա Նոյմանովան (Չեխիա): Երկրորդ մրցաձեւում Լազուտինայի արծաթե մեդալը կհանձնվի Նոյմանովային, իսկ բրոնզե մեդալը կստանա Յուլիա Չեպալովան:

Հիշեցնենք, որ Սոլթ Լեյք Սիթիում Լազուտինայից արդեն վերցրել էին 30 կմ դահուկավազքում շահած

ոսկե մեդալը՝ որակազրկելով նրան: Այն հանձնվել էր իտալուհի Գաբրիելա Պարուցցիին: ՄՕԿ-ի գործկոմը, որը երկու նիստ էր գումարել օլիմպիադայի օրերին, այն ժամանակ որոշում էր կայացրել, որ մյուս երկու մեդալները մնալու են Լազուտինային: Սակայն այժմ իրադրությունը փոխվել է եւ Լազուտինան փաստորեն մնալու է առանց օլիմպիական պարգեւների:

Ֆոեի հիշատակը կհավերժացվի

Անգլիական «Մանչեսթր սիթի» ակումբի ղեկավարությունը կամեցել է հավերժացնելու Մարկ Վիվյեն Ֆոեի հիշատակը նպատակով որոշել է 23 համարի մարզաշապիկն այսուհետ ոչ մի ֆուտբոլիստի չտրամադրել: Այդ համարի մարզաշապիկով Ֆոեն ընթացիկ մրցաշրջանում անգլիական թիմի կազմում անցկացրել էր 38 խաղ եւ խփել 9 գնդակ:

Անգլիական «The Sun» թերթին տված հարցազրույցում Ֆոեի այրին՝ Մարի Լուիզան նշել էր, որ ամուսինը մինչեւ խաղն իրեն վատ էր զգում եւ ընդհանրապես չէր պատրաստվում մասնակցել կոլումբիացիների հետ հանդիպմանը, որը, ցավոք, Ֆոեի համար վերջինը եղավ: Ըստ այրու, խաղից մի քանի օր առաջ Մարկ Վիվյենը տառապում էր դիզենտերիա հիվանդությամբ, բացի այդ ստամոքսի հետ կապված խնդիրներ ուներ, ուստի գիտեր, որ չի կարող խաղալ: Թերթը նաեւ նշում է, որ բժիշկների համոզմամբ դիզենտերիան չէր կարող ֆուտբոլիստի մահվան պատճառ հանդիսանալ, սակայն դրա հետեւանքով օրգանիզմում այլ բարդություններ են առաջացել, որոնք էլ մահվան են հանգեցրել:

Էջը պատրաստեց
ԱՇՈՏ ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆԸ

ProMedia
THE PROFESSIONAL MEDIA PROGRAM
ARMENIA

Հայաստանյան տպագիր ԶԼՄ-ների ուշադրությանը

IREX/ProMedia Armenia կազմակերպությունը հայտարարում է դրամաշնորհային մրցույթ՝ հետաքննական լրագրություն թեմայով:

Մրցույթին մասնակցելու համար անհրաժեշտ է ներկայացնել՝
- լրացված դիմումի ձեւ
- ռեզյումե
- աջակցության նամակ գլխավոր խմբագրից
- նախագծի նկարագրություն (1 էջ)

Ընտրության չափանիշներն հետեւյալն են՝
- նախագծի հիմնավորվածությունը եւ հստակությունը
- նախագծի իրատեսական լինելը
- հետաքննության ակնկալվող արդյունքները

Հաղթողները պետք է իրենց հետաքննական հոդվածները հրապարակեն օգոստոսի 25-ից ոչ ուշ:

Մրցույթի արդյունքները կամփոփվեն հուլիսի 16-ին:

Դիմումի ձեւը տրամադրվում է **IREX/ProMedia** գրասենյակի կողմից՝ Երեւան, Բաղրամյան 18/2, հասցեով:
Դիմելու վերջին ժամկետը՝ ս.թ.,11 հուլիսի, 17:00

Լրացուցիչ տեղեկությունների համար զանգահարել IREX/ProMedia 58-14-89

Հայաստանում *ProMedia* ծրագրի ֆինանսավորումը իրականացնում է ԱՄՆ Միջազգային Զարգացման Գործակալությունը (USAID)

FULBRIGHT AMERICAN STUDIES INSTITUTE ON US NATIONAL SECURITY

The Bureau of Educational and Cultural Exchanges of the U.S. Department of State and the United States Embassy to Armenia are pleased to announce the Fulbright American Studies Institute on "U.S. National Security: American Foreign Policy Formulation in an Era of Globalization." The program will be conducted by the University of Delaware from ***January 3 to February 4, 2004***. The program is designed as a rigorous four-week academic seminar to provide a deeper understanding of the foundations and formulations of U.S. foreign policy, with specific reference to American views on what constitutes basic U.S. national security and defence requirements and how those views have evolved in the post-cold war era.

Applicants should be experienced foreign university faculty and professionals from institutions of higher education, including national military academies. Officials from the Ministries of Defence and Foreign Ministry may also apply. Good knowledge of English is required. Application forms are available at the U.S. Embassy.

APPLICATIONS SHOULD BE RETURNED TO THE US EMBASSY TO ARMENIA NO LATER THAN JULY 10, 2003.

A short description of the program is posted on the Embassy notice board. For detailed information about the program, please contact Ms. Hasmik Mikayelyan at the Public Affairs Section of the U.S. Embassy to Armenia; e-mail: amerstudies@usa.am and/or amerstudies@yahoo.com; address: Baghramian Street 18, Yerevan.

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկը համակարգչային տեխնիկա եւ ցանցային ու հարակից սարքավորումներ ձեռք բերելու նպատակով հայտարարում է մրցույթ:
Մրցույթին մասնակցել ցանկացողները մինչեւ ս. թ. հուլիսի 30-ի ժամը 17.00 -ը պետք է ներկայացնեն առաջարկվող համակարգչային տեխնիկայի եւ ցանցային ու հարակից սարքավորումների վերաբերյալ պահանջվող տեղեկությունները, գները, մատակարարման եւ երաշխիքային սպասարկման պայմանները:
Մրցույթի պայմանները եւ այլ լրացուցիչ տեղեկություններ ստանալու համար դիմել Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի Տեղեկատվական համակարգերի կառավարման վարչություն:
Հասցեն՝ 375010, Երեւան-10, Վազգեն Սարգսյան-6
Հեռախոսներ՝ ֆաքս. (+3741) 56-13-62, ներք. 21-40

ՀՀ ԿԲ մամուլի ծառայություն

For Your Internal News of Armenia Log on to
www.azg.am
In English, Russian, Armenian and Turkish

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԳՈՐԾԱՐԱՐ ՏԵՂԵԿԱՏՈՒ ԵՎ ԴԵՂԻՆ ԷՋԵՐ
Գործարար տեղեկատվություն գործարարների համար

Անվճար
ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Մեր թերթում անվճար հայտարարություններ հրապարակելու ցանկություն ունեցողներին խնդրում ենք դրանք գրավոր ներկայացնել խմբագրության տնօրենությանը: Հասցեն՝ Հանրապետության 47:

- Վաճառում եմ 5 սենյականոց բնակարան՝ կահույքով, 190 քմ մակերեսով, 5/5 հարկում, մետրոյի «Բարեկամություն» կայարանի մոտ: Հեռ.՝ 224705:
- Առաջարկում եմ համակարգչային ծառայություններ, սկաներ, տպիչ, հաշվապահական ծրագիր հայերենով, դասընթացներ: Հեռ.՝ 224705:
- Վաճառվում է զուգարանի թղթի արտադրության հոսքագիծ (արտադրողականությունը՝ 500 հատ/ժամ), 4 տոննա մակուլատուրա: Հեռ.՝ 228090, Գագիկ:
- «Ռոսիա» կինոթատրոնի տարածքում կորել է Նարինե Նալբանդյանի վարորդական իրավունքը, Ալոշ Խուդավերդյանի վարորդական իրավունքը, Վազ 21 07 մակնիշի 02 SL 169 համարանիշով ավտոմեքենայի տեխնիկական անձնագիրը: Վերադարձնողին խոստանում ենք դրամական պարգեւ: Հեռ.՝ 36 97 98, 09 40 74 16:
- Վաճառվում է բջջային հեռախոս Motorola C350, գունավոր էկրանով: Գինը՝ $180: Sony Z7: Գինը՝ $180: Հեռախոս (09) 43-32-45:
- Կորել է Գուրգեն Արտաշեսի Թովմասյանի տրանսպորտային երթեւեկության վկայականը: Համարել անվավեր:
- Կարող եմ կազմակերպել ցանկացած կարգի հասարակական սննդի ձեռնարկության աշխատանքներ: Հեռ.՝ 735086:
- Վաճառվում է գերմանական գորգ, նոր, 2x3: Գինը՝ 200 դոլար: Հեռ.՝ 429343:
- Վաճառվում է մետաղյա ավտոտնակ, 18 քմ (3x6): Հեռ.՝ 725449:
- Վաճառվում է 3 սենյականոց (վերափոխված 5 սենյակի) բնակարան մայրաքաղաքի փոքր կենտրոնում: Հասցեն՝ Աղայան 9, բն. 63: Հեռ.՝ 267992:
- Վաճառվում է խանութի տարածք, վերանորոգված, բնակելի շենքի 1-ին հարկում՝ իր նկուղներով: Հասցեն՝ Բաբաջանյան փ., 153/1 շենք: Հեռ.՝ 239191:
- Վաճառվում են դոբերման պինչեր ցեղատեսակի զտարյուն նորածին ձագեր: Գինը՝ 100 դոլար: Հեռ.՝ 584908:
- Պատրաստում եմ խոսակցական անգլերեն երեխաների եւ մեծահասակների հետ, մատչելի գնով, անհատական եւ խմբակային: Զանգահարել՝ 22-79-76 (երեկոյան ժամերին), Նիկին (բնիկ կալիֆոռնիացի):
- Պատրաստում եմ անգլերեն առանց տարիքային սահմանափակման, ինչպես նաեւ կատարում եմ թարգմանություններ անգլերենից հայերեն եւ հակառակը: Զանգահարել՝ 230786, Հասմիկ:
- Կատարում եմ տնային մաքրություն, ինչպես նաեւ կարում եմ վերմակ եւ ներքնակ: Հեռ.՝ 230786, Հռիփսիմե:
- Էրեբունի թանգարանը փնտրում է հովանավոր՝ կիրառական արվեստի եւ ժանյակագործության (Վասպուրականի) խմբակների համար: Հեռ.՝ 552547:
- Պահանջվում են ավտոլվացողներ, ավտոէլեկտրիկներ: Աշխատավայրը գտնվում է «Նաիրի» կինոթատրոնի մոտ: Զանգահարել 562029 հեռախոսահամարով, կամ այցելել ք. Երեւան, Գ. Քոչարի 21:

Կորել է «Ազգի» լուսանկարչական ապարատը

Հունիսի 24-ի երեկոյան՝ ժամը 19:30-ի մոտերը, 91 համարի երթուղային տաքսում կորել է «Ազգ» թերթի խմբագրությանը պատկանող թվային լուսանկարչական ապարատը: Հավանաբար Նորքի 7, 8 կամ 9-րդ զանգվածների բնակիչ միջին տարիքի կինը, որին «Ազգի» աշխատակիցն ի պահ էր տվել ապարատը մինչեւ իջնելը, կարող է դիմել թերթի խմբագրություն՝ Հանրապետության 47 հասցեով: Կամ զանգահարել 58-18-41, 65-36-16 հեռախոսահամարներով: Խոստանում ենք դրամական պարգեւ: Տեղեկացնենք, որ ապարատը նախատեսված չէ կենցաղում օգտագործելու համար:

«ՆՈՐԱՐԱՐ ՓՈՐՁԱՌԱԿԱՆ ԱՐՎԵՍՏԻ ԿԵՆՏՐՈՆ» ՀԻՄՆԱԴՐԱՄԻ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆԸ 2002 Թ. ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ

«Նորարար փորձառական արվեստի կենտրոն» հիմնադրամը (ՆՓԱԿ) իրականացրել է Փավստոս Բուզանդի 1/3 հասցեում զբաղեցրած տարածքի հիմնական բարեփոխումներն ու նորոգել, որտեղ կազմակերպվել եւ կազմակերպվում են կերպարվեստի ու կատարողական արվեստների ցուցադրություններ եւ միջոցառումներ, ինչպես նաեւ արվեստի եւ գրականության քննարկումներ: ՆՓԱԿ-ի նպատակն է խթանել Հայաստանի մշակութային զարգացումը՝ արվեստի ցուցադրման միջոցով, եւ ներկայացնել հայ առաջատար արվեստը համաշխարհային բեմահարթակների վրա:

Ֆինանսավորումը կատարել են մի շարք բարերարներ եւ հիմնադիրներ:

2002 թ. հիմնադրամի ղեկավարությունը բաղկացած էր հետեւյալ անձանցից՝
Հիմնադիր եւ գեղարվեստական ղեկավար՝ Սոնյա Պալասանյան
Համահիմնադիր եւ գլխ. գործադիր տնօրեն՝ Էդուարդ Պալասանյան
Գործադիր տնօրեն՝ Ալբրիկ Աբրահամյան
Գլխավոր հաշվապահ՝ Շոթա Հովակիմյան
Գործավար՝ Նարինե Սաֆարյան:

2002 թ. ֆինանսական տարում օգտագործված միջոցների ընդհանուր չափը 70.678 հազար դրամ է, որի մեջ վարչակառավարչական ծախսերը կազմում են 1,858 հազար դրամ (2,62 տոկոս):

Հիմնադրամի գույքը բաղկացած է սարքավորումներից եւ գրասենյակային գույքից:

2002 թ. տարեկան ֆինանսական հաշվետվություն (հազար դրամ)

ՄՈՒՏՔ	
Բարերարներից եւ հիմնադիրներից	69.746
Այլ եկամուտ	3.945
Ընդամենը՝	73.691
ԵԼՔ	
1. Վարչագրասենյակային ծախսեր	1.858
Աշխատավարձ	1.010
Կենսաթոշակային ֆոնդ	422
Էլեկտրաէներգիա	161
Հեռախոս եւ ինտերնետ	254
Բանկային ծառայություն	12
2. Ցուցահանդեսների ծախսեր	211
3. Տպագրական ծախսեր	3.689
4. Շենքի վերանորոգման գծով ծախսեր	59.701
5. Հիմնական միջոցների ձեռքբերում	5.218
Ընդամենը՝	70.678
Մնացորդը՝	3.013

Կազմակերպության ֆինանսական վիճակի՝ առ 2003 թ. հունվարի 1-ը, ինչպես նաեւ հաշվետու ժամանակաշրջանի ֆինանսական արդյունքների եւ դրամական հոսքերի մասին բոլոր տվյալներն էական առումներով տալիս են ճշմարիտ եւ իրական պատկեր՝ համաձայն ՀՀ հաշվապահական ստանդարտների եւ ՀՀ օրենսդրության:

«ԱՈՒԴԻՏ ՍԹԱՐ» ՍՊԸ

ARMENTEL «Արմենտելը» տեղեկացնում է

Հարգելի բաժանորդներ,
Ձեր հեռախոսահամարից դեպի 0 900 հավելավճարով ծառայություն անցանկալի զանգեր չկատարելու համար, դուք ինքներդ կարող եք Ձեր իսկ հեռախոսասարքի միջոցով արգելափակել վերը նշված ծառայության զանգերը:

0 900 ծառայության զանգերի արգելափակում	
Սկավառակային հեռախոսի առկայության դեպքում բաժանորդը պետք է հավաքի	133abcd AC
Ստեղնային (կոճակային) հեռախոսի առկայության դեպքում բաժանորդը պետք է հավաքի	*33*abcd*AC#

abcd-ն 4 թվային նիշից բաղկացած Ձեր նախընտրած նշանաբանն է (կոդը):
AC-ն սահմանափակման տեսակներն են 01-ից մինչեւ 05-ը:

01-արգելափակվում են միայն միջազգային զանգերը (հեռավոր արտասահման):
02-արգելափակվում են միջազգային եւ ԱՊՀ երկրներ զանգերը:
03-արգելափակվում են միջազգային, ԱՊՀ երկրներ, դեպի ՀՀ տարածք, 0 900 հավելավճարով ծառայության զանգերը:
04-արգելափակվում են միջազգային, ԱՊՀ երկրներ, դեպի ՀՀ տարածք եւ բջջային բաժանորդներին, 0 900 հավելավճարով ծառայության զանգերը:
05-արգելափակվում են բոլոր ելքային զանգերը (միջազգային, ԱՊՀ երկրներ, դեպի ՀՀ տարածք, բջջային եւ դեպի տեղական հեռախոսային ցանց, 0 900 հավելավճարով ծառայության զանգերը):

Ցանկության դեպքում դուք կարող եք նաեւ հանել արգելափակումը եւ ակտիվացնել զանգերը հետեւյալ կերպ՝

0 900 ծառայության զանգերի ակտիվացում	
Սկավառակային հեռախոսի առկայության դեպքում բաժանորդը պետք է հավաքի	134abcd
Ստեղնային (կոճակային) հեռախոսի առկայության դեպքում բաժանորդը պետք է հավաքի	#33*abcd#

«ԱՐՄԵՆՏԵԼ» ՀՁ ՀԱՄԱՐԱԿԱՅՆՈՒԹՅԱՆ ՀԵՏ ԿԱՊԵՐԻ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆ

«Գինի» տպարան, Երեւան, Բաղրամյան 70ա Գրանցման թիվ 65. Պատվեր 69150. Տպաքանակը՝ 3000 Ստորագրված է տպագրության 1. 7. 2003 Գինը՝ 100 դրամ